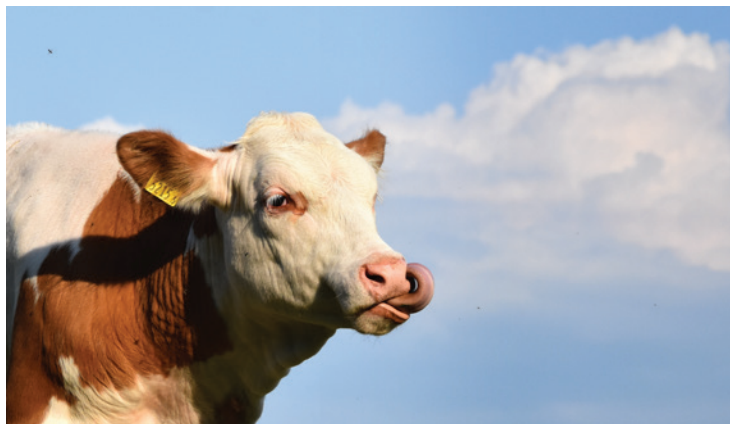
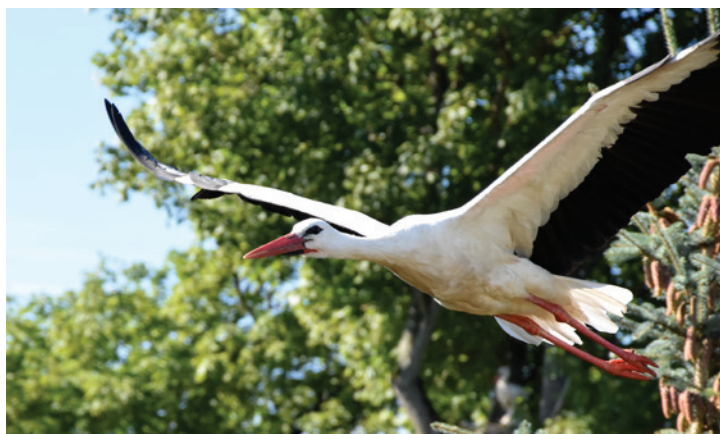

BIULETYN INFORMACYJNY

GMINA LIDZBARK WARMIŃSKI
ROK 2022

Egzemplarz bezpłatny

Urząd Gminy Lidzbark Warmiński

ul. Krasickiego 1

11 - 100 Lidzbark Warmiński

tel./fax: +48 89 767 32 74

e-mail: gminalidzbark@pnet.pl

NIP: 743-18-62-715 REGON: 510742787

Urząd Gminy Lidzbark Warmiński

pracuje:

w poniedziałki w godz. 7:30-15:30

od wtorku do piątku w godz. 7:00-15:00

Kasa urzędu czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach 10:00 - 13:00

Wójt przyjmuje interesantów w każdy poniedziałek w godzinach 9:00 - 12:00

Szanowni Państwo!

Rok 2022 podobnie jak poprzedni był czasem bardzo trudnym dla nas wszystkich. Zniesienie stanu epidemii COVID-19 dawało nadzieję powrotu do normalności. Niestety, wybuch wojny u naszych wschodnich sąsiadów w szczególnie sposób dotknął cały kraj, a w tym i naszą gminę oraz wszystkich jej mieszkańców. Musieliśmy zmierzyć się z nową rzeczywistością m.in. wysoką inflacją, wysokimi cenami surowców energetycznych, wysokimi cenami towarów i usług, czy dużą migracją mieszkańców Ukrainy. Pomimo wielu trudności był to rok pełen wyzwań, realizacji wielu potrzebnych inwestycji oraz współpracy międzysamorządowej.

Napływ uchodźców z Ukrainy spowodował chyba największą mobilizację polskiego społeczeństwa w ostatnich czasach. Nasza gmina również włączyła się w pomoc. W ośrodku wypoczynkowym w Medynach schronienie znalazło około 80 osób. Z pomocą obywatelom Ukrainy przyszli także indywidualni mieszkańcy naszej gminy, gdzie średnio w kwaterach prywatnych przebywa jeszcze około 70 osób. W tym miejscu chciałbym wszystkim jeszcze raz gorąco podziękować za szybką interwencję i pomoc w tym zakresie. Do potrzebujących dotarło różnorodne wsparcie, od pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, do rozwiązywania indywidualnych problemów życiowych. Większość działań zrealizowano we własnym zakresie, wykorzystując posiadane zasoby. Jestem dumny z naszych pracowników, mieszkańców i różnych służb, że sprostały zadaniu, chociaż wiem,

że odbywa się to dużym kosztem. Myślę, że nasze wysiłki zaowocują aktywizacją uchodźców z Ukrainy, ponieważ już dostrzegamy ich usamodzielnianie się i podejmowanie działań w kierunku niezależności.

Oprócz powyższych działań nadmienię, że stosując się do poleceń wojewody, we wsi gminnej w Kłębowie, w budynku byłej szkoły przygotowaliśmy jeszcze 40 miejsc gdyby zaszła potrzeba zabezpieczenia kolejnych osób przed wojną. Myślę, że zdobyte doświadczenia, pokonane trudności i wypracowane pozytywne rozwiązania mogą nam tylko w tym pomóc.

Mimo trudnego czasu, mijający rok przepełniony był ważnymi przedsięwzięciami. Jedną z takich inwestycji jest budowa stacji uzdatniania wody w Blankach, która zakończona zostanie w 2023 roku, a koszt jej realizacji stanowi kwotę 4,3 mln zł., w tym kwota dofinansowania w ramach Programu Polski Ład: Program inwestycji strategicznych wynosi ok. 3,6 mln. zł. Budowa SUW Blanki przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców w zakresie dostawy wody o odpowiednim ciśnieniu i o odpowiednich parametrach fizykochemicznych. Jest to również inwestycja strategiczna dla gminy, ponieważ umożliwi zasilanie wodociągów w przypadku awarii SUW w Kraszewie oraz umożliwi zamknięcie sieci wodociągowej o wielokierunkowym przepływie wody, co obecnie nie jest możliwe.

W celu zmniejszenia kosztów utrzymania budynków oraz poprawy ochrony środowiska gmina zawnioskowała i otrzymała dofinansowanie w kwocie 4,5 mln zł z Rządowego Funduszu Polski Ład na poprawę efektywności energetycznej budynków i instalacji publicznych przy udziale własnym w wysokości 500 tys. zł. Realizacja planowanej inwestycji przyczyni się do poprawy efektywności energetycznej budynku Gminnego Centrum Kultury w Pilniku, oraz wolnostojących świetlic wiejskich i budynków Ochotniczych Straży Pożarnych znajdujących się na terenie gminy wiejskiej Lidzbark Warmiński. Zakres prac obejmować będzie roboty budowlane bezpośrednio związane z termomodernizacją m.in. ocieplenie budynków, wymiana źródeł ciepła, instalacji grzewczych oraz zakup instalacji fotowoltaicznych wraz z robotami towarzyszącymi. Przewidywalny termin zakończenia inwestycji to rok 2024 r.

Kompleksowa termomodernizacja przyczyni się do generowania większych oszczędności, które będzie można przekazać na inne cele, na przykład na bieżące naprawy czy inwestycje. Ocieplone i dogrzane budynki użyteczności publicznej pozwolą również mieszkańcom na częstsze spotkania i większą integrację.

Staram się zwracać szczególną uwagę na potrzeby mieszkańców nie tylko z zakresu infrastruktury, spraw społecznych, ale również kultury. Wszyscy wiemy jak pandemia wpłynęła znacząco na kontakty międzyludzkie. W tym kierunku, m.in. poprzez Gminne Centrum Kultury w Pilniku organizowane są ciekawe inicjatywy integrujące naszych mieszkańców. Ponadto w tym roku oddaliśmy do użytku nową świetlicę wiejską w miejscowości Kraszewo. Budynek został zakupiony w 2020 roku za kwotę 303 092,10 zł wliczając wszystkie koszty nabycia nieruchomości. Wcześniej pełnił funkcję sklepu. Początkowo wystawiony był na sprzedaż za kwotę 480 tys. zł. Jednak po trudnych i długich negocjacjach udało się kupić nieruchomość po dużo niższej cenie. Modernizacja budynku trwała dwa lata. Zakres robót obejmował kompleksową modernizację zaczynając od nowych posadzek, gruntowania i malowania ścian, po wymianę elektryki wraz z nowymi lampami oraz 3 fazowymi gniazdkami w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania świetlicy wiejskiej, położenia podłóg z terakoty, ścian z glazury, zamontowaniu nowych drzwi, okien czy schodów. W rezultacie całego przedsięwzięcia powstała: kuchnia z kompletnym wyposażeniem, szatnia dla gości, toalety w tym toaleta przystosowana dla osób niepełnosprawnych, pomieszczenie gospodarcze, pomieszczenie pełniące funkcję pokoju dla gości, strefa wejściowa z wiatrołapem i sala główna. Łącznie 190 m² powierzchni użytkowej. Część budynku, w którym mieści się świetlica jest do dyspozycji mieszkańców, natomiast pozostałe pomieszczenia wynajęliśmy na sklep i cukiernię, po to, aby pozyskane opłaty przeznaczyć na utrzymanie świetlicy.

Warto nadmienić, iż wszystkie roboty budowlane wewnątrz świetlicy zostały praktycznie wykonane z własnych środków, systemem gospodarczym, w większości przez pracowników zatrudnionych w ramach robót publicznych. Całkowity koszt modernizacji świetlicy wiejskiej wyniósł blisko 200 tys. zł. Dla porównania szacowany całkowity koszt

modernizacji zlecony firmie zewnętrznej wyliczany w poprzednim roku wyniósłby około 500 tys. zł. Natomiast przy dzisiejszych stawkach i galopującej inflacji koszt modernizacji przez firmę zewnętrzną byłby jeszcze większy.

Jednym z ważniejszych zadań naszej gminy, na który zwracam szczególną uwagę, są drogi, których mamy aż 700 km długości. Dlatego, aby zapewnić naszym mieszkańcom oraz przyjeźdnym, bezpieczeństwo oraz komfort jazdy, co roku kładę duży nacisk na ich modernizację i systematyczne remonty. Polegają one w głównej mierze na poszerzaniu i poprawie nawierzchni dróg oraz prawidłowym odtworzeniu rowów odwadniających. Aby wykonywać jak najwięcej prac systemem gospodarczym, przy własnym nakładzie sił, sukcesywnie kupujemy niezbędny do ich realizacji sprzęt. W tym roku park maszyn, znajdujący się na Długołęce powiększył się o równiarkę ciąganą zaczepową na tylny tuz ciągnika, równiarkę talerzową, kosiarkę czołową i kosiarkę tylną - boczną do ciągnika. Mam nadzieję, że w najbliższym czasie uda się powiększyć park maszyn o ładowarkę teleskopową. Do tej pory łączny koszt utworzenia gminnego parku maszyn to ok. 5 mln. zł. Jestem szczęśliwy, że wykorzystując własne zasoby do realizacji zadań nałożonych na gminę, zyskujemy duże oszczędności w budżecie, co z kolei przekłada się na możliwość zwiększenia ilości modernizowanych dróg czy też podejmowania nowych inwestycji.

Ten rok jest szczególnie trudnym rokiem biorąc pod uwagę ilość nałożonych zadań na samorządy. Ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym ustawodawca nałożył na gminy obowiązek obsługi wniosków oraz wypłaty dodatku węglowego. Przepisy pierwotne umożliwiały wypłatę dodatku węglowego dla wszystkich gospodarstw domowych, których źródła ogrzewania wpisane były do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Weryfikacja urzędu opierała się na badaniu zgodności złożonego wniosku z CEEB oraz złożonej deklaracji za odpady komunalne, a także danych z GOPS i ewidencji ludności. W sierpniu do Urzędu Gminy wpłynęło około 950 wniosków o wypłatę dodatku węglowego, a w kolejnych miesiącach 780 wniosków. Od 20 września 2022 zaczęły obowiązywać nowe przepisy, które zasadniczo zmieniły zasady przyznawania dodatku węglowego.

Pojawiły się zapisy ograniczające możliwość przyznania dodatku, tj. na jeden adres obowiązywał jeden dodatek węglowy. Wszystkie inne wnioski złożone na ten adres przez inne gospodarstwa domowe pozostały bez rozpatrzenia. Ponadto zmiany w weryfikacji na niekorzyść mieszkańców dotyczyły również wpisów do CEEB dokonanych po dniu 11 sierpnia br. Jeśli zmiany w CEEB dokonane przez właściciela nieruchomości powodowały nabycie uprawnienia do dodatku węglowego - dodatek nie mógł być przyznany. 3 listopada br. kolejny raz zmieniły się przepisy w zakresie przyznawania dodatku węglowego. Gospodarstwom domowym zamieszkującym pod tym samym adresem, ale w oddzielnych lokalach mieszkalnych można było przyznać dodatek jak też gospodarstwom domowym, które nie wypełniły obowiązku złożenia deklaracji CEEB do dnia 11 sierpnia br. Weryfikacja wniosków od początku była procesem żmudnym, gdyż w większości wniosków pojawiały się różnego rodzaju niezgodności. Pracownicy wzywali mieszkańców w celu dokonywania niezbędnych korekt. Wszystkim zależało, żeby przyznać dodatki jak największej liczbie gospodarstw domowych. Zaostrzenie przepisów spowodowało bardzo dużą liczbę odmów i pozostawienia spraw bez rozpatrzenia, a co za tym idzie znaczną część odwołań do SKO. Kolejna zmiana przepisów niosła ze sobą jeszcze bardziej rozszerzoną procedurę weryfikacji. Została ona powiększona o wywiad środowiskowy w przypadku gdy pod jednym adresem mieszkało więcej niż jedno gospodarstwo domowe oraz w przypadku gdy deklaracja została złożona po 11 sierpnia br. Proces weryfikacji stał się jeszcze bardziej czasochłonny.

Oprócz dodatku węglowego gmina realizowała również dodatek dla gospodarstw domowych, które posiadają piec na pelet, drewno, olej opałowy gaz LPG. Wniosków na wypłatę dodatku wpłynęło około 500, a procedura podobna była do tej dla dodatku węglowego.

Od 1 grudnia w Urzędzie Gminy przyjmowane są również wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego. Termin składania wniosków upływa 1 lutego 2023 r.

Kolejnym zadaniem do wykonania przez gminę jest dystrybucja węgla. W tym zakresie zbierane są wnioski mieszkańców, którzy chcą skorzystać

z preferencyjnego zakupu węgla. Cały proces jest jednak bardzo skomplikowany i wymaga zaangażowania wielu osób.

Na Urząd Gminy spadło wiele nowych, dodatkowych obowiązków. Wszystkie te działania ukierunkowane są na pomoc naszym mieszkańcom, więc wykonujemy je w sposób rzetelny starając się, aby nasi mieszkańcy otrzymali jak najwięcej wsparcia.

Jak wspomniałem wcześniej, ostatni rok nie należał do najłatwiejszych – pandemia Covid 19 i wojna na Ukrainie spowodowały wzrost kosztów związanych z realizacją inwestycji i bieżącego funkcjonowania gminy m.in. poprzez wzrost cen materiałów budowlanych, cen paliw i energii, co było dla nas nie lada wyzwaniem.

Ogłosiliśmy trzy postępowania o zamówienie publiczne na dostawy opału na sezon grzewczy 2022/2023, w tym ekomiął, ekogroszek i pellet. Niestety wszystkie unieważniliśmy ponieważ, najniższa złożona w postępowaniu oferta prawie dwukrotnie przewyższała kwotę jaką Gmina zamierza przeznaczyć na zakup opału i wyniosła około 2 mln. złotych. Dla porównania na sezon grzewczy 2021/2022 Gmina wydała ok. 400 tys. zł, a tym samym na rok 2022/2023 trzeba liczyć się z pięciokrotnym wzrostem cen wartości zamówienia na paliwa stałe.

Obecnie zamówienia na opał są realizowane na podstawie regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nie równej i nie przekraczającej 130 000 złotych. Realizacja zamówień jest dostosowana na bieżąco do aktualnej dostępności sortymentów opałowych na rynku, z uwzględnieniem najniższej ceny, przy jednoczesnym, zachowaniu konkurencyjności wyboru wykonawcy.

Moim celem jest racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi gminy, dlatego robię wszystko co w mojej mocy, aby zapewnić opał grzewczy dobrej jakości za możliwie niską cenę, niższą aniżeli ceny określone w ofertach złożonych w przeprowadzonych dotychczas postępowaniach. Na przykład: cena za pellet według ofert złożonych w trzecim postępowaniu kształtowała się na poziomie od 3 690,00 zł do 4 120,50 zł, natomiast udało nam, się zakupić pellet za cenę 2 640,10 zł. Dokładam wszelkich starań, aby nabyć opał w jak najkorzystniejszej cenie zgodnie z obowiązującymi przepisami. Mam świadomość,

że koszt zakupu paliw ma wpływ na opłatę 1 m² ogrzewania w budynkach komunalnych. A więc wzrost cen niewątpliwie uderzy w „kieszeń” mieszkańców. Nie mam wpływu na ceny paliw na rynku, natomiast postaram się, aby mieszkańcy nie odczuli tego mocno.

Dodatkowo chciałbym podkreślić, że pomimo trudnej sytuacji w ostatnich latach, udało się wymienić ok. 80% pieców grzewczych dotychczas użytkowanych na piece energooszczędne, ekologiczne. Wymiana systemu ogrzewania oznacza wiele korzyści zarówno dla naszego zdrowia, wygody i bezpieczeństwa, jak i dla środowiska naturalnego. Modernizacja systemu grzewczego pozwoliła na zejście z kosztów eksploatacyjnych związanych z kosztami utrzymania i obsługą pieców. Mogliśmy zminimalizować liczbę konserwatorów i palaczy, co przyczyniło się do wygenerowania dodatkowych oszczędności.

Przed nami trudny czas. Będę jednak się starał, aby podejmować takie działania, które przyczynią się do zniwelowania skutków kryzysu, w którym niewątpliwie się znajdujemy. Dobro mieszkańców naszej gminy jest dla mnie najważniejsze. Dzisiejsza

gmina wiejska Lidzbark Warmiński to efekt bardzo dobrej współpracy z pracownikami Urzędu, jak również jednostkami jej podległymi, a także innymi samorządowcami, Radą Gminy, sołtysami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami oraz mieszkańcami. Wszystkim bardzo dziękuję za ciężką pracę, pomoc, wsparcie i poświęcenie w realizacji zamierzonych celów. Konstryktywne rozwiązywanie problemów, zaangażowanie, wzajemne zrozumienie i zaufanie to podstawa budowania wspólnego dobra.

Cały czas wsłuchuję się w Państwa głosy i z wielką starannością na nie reaguję. Nie zawsze wszystko udaje się zrobić od razu, ale zawsze staram się, aby pomóc Państwu i jak najszybciej rozwiązać dany problem.

Mam nadzieję, że biuletyn informacyjny, który Państwo teraz czytają będzie okazją do poszerzenia wiedzy na temat lokalnego samorządu, a także przyczyni się do dyskusji o naszej gminie i kierunkach jej rozwoju, do czego gorąco Państwa zachęcam. Życzę nam wszystkim powrotu do normalności i poczucia bezpieczeństwa w codziennym życiu.

Z wyrazami szacunku
Wójt Gminy Lidzbark Warmiński

Fabian Andrukajtis

■ MODERNIZACJE I REMONTY WYKONANE PRZEZ WYKONAWCÓW ZEWNĘTRZNYCH

1. Modernizacja drogi gminnej publicznej nr 117026N w miejscowości Sarnowo

Modernizację drogi wykonano na odcinku 1900 mb z udziałem dofinansowania. Modernizacja polegała na miejscowym poszerzeniu jezdni do szerokości 5 m, profilowaniu jezdni, wzmocnieniu nawierzchni drogi kruszywem frakcji 0-31,5 za pomocą rozkładarki wraz z zagęszczeniem walcem drogowym oraz montażu oznakowania pionowego. Całkowity koszt wykonania inwestycji wynosił 179 797,92 zł z czego dofinansowanie z Województwa Warmińsko - Mazurskiego w ramach programu Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w kwocie 90 tys. zł.

■ MODERNIZACJE I REMONTY WYKONANE ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH, SYSTEMEM GOSPODARCZYM, PRZY UŻYCIU SPRZĘTU GMINY LIDZBARK WARMIŃSKI

1. Modernizacja drogi gminnej wewnętrznej dz. nr 471/1 obręb Runowo

Modernizację drogi wykonano ze środków własnych, we własnym zakresie, systemem gospodarczym przy użyciu sprzętu znajdującego się na wyposażeniu gminy. W wyniku przeprowadzonych prac, uzyskano zmodernizowaną drogę o nawierzchni żwirowej o długości 1600 mb i szerokości 4 m.

2. Modernizacja drogi wewnętrznej dz. nr 12/3 i 17 obręb Nowa Wieś Wielka

Modernizację drogi wykonano ze środków własnych, we własnym zakresie, systemem gospodarczym przy użyciu sprzętu znajdującego się na wyposażeniu gminy. W wyniku przeprowadzonych prac uzyskano zmodernizowaną drogę o nawierzchni żwirowej o długości 1200 mb i szerokości 6 m.

3. Modernizacja drogi wewnętrznej dz. nr 164/5 i 167/2 obręb Runowo

Modernizację drogi wykonano ze środków własnych, we własnym zakresie, systemem gospodarczym przy użyciu sprzętu znajdującego się na wyposażeniu gminy. Po przeprowadzonych pracach uzyskano zmodernizowaną drogę o nawierzchni żwirowej o długości 600 mb i szerokości 4 m.

4. Remont odcinka drogi gminnej wewnętrznej dz. nr 102 obręb Kraszewo

Remont drogi wykonano ze środków własnych, we własnym zakresie, systemem gospodarczym przy użyciu sprzętu znajdującego się na wyposażeniu gminy. W wyniku prac uzyskano drogę o długości 200 mb i szerokości 4 m z prawidłowym odwodnieniem korpusu drogi.

5. Modernizacja dróg gminnych wewnętrznych dz. nr 25/1, 26/1 i 28/1 obręb Pilnik

Modernizację dróg wykonano ze środków własnych, we własnym zakresie, systemem gospodarczym przy użyciu sprzętu znajdującego się na wyposażeniu gminy. W rezultacie przeprowadzonych prac, uzyskano drogę o nawierzchni żwirowej o długości 800 mb i szerokości 6 m.

PRZED

PO

PRZED

PO

PRZED

PO

6. Modernizacja odcinka drogi publicznej 117025N dr. kraj. Nr 51 - Knipy - granica gminy

Modernizację drogi wykonano ze środków własnych, we własnym zakresie, systemem gospodarczym przy użyciu sprzętu znajdującego się na wyposażeniu gminy. W rezultacie przeprowadzonych prac, uzyskano drogę o nawierzchni żwirowej o długości 1100 mb i szerokości 6 m.

PRZED

PO

PRZED

PO

7. Modernizacja drogi publicznej 117011N - dr. gm. nr 117012N (Ignalin) - Bobrownik

Modernizację drogi wykonano ze środków własnych, we własnym zakresie, systemem gospodarczym przy użyciu sprzętu znajdującego się na wyposażeniu gminy. W rezultacie wykonanych prac, uzyskano zmodernizowaną drogę o nawierzchni żwirowej o długości 500 mb i szerokości 5 m.

PRZED

PO

8. Modernizacja drogi publicznej 117022 N - dr. pow. nr 1543N (Koniewo) - Żytowo

Modernizację drogi wykonano ze środków własnych, we własnym zakresie, systemem gospodarczym przy użyciu sprzętu znajdującego się na wyposażeniu gminy. W rezultacie wykonanych prac, uzyskano drogę o nawierzchni żwirowej o długości 2800 mb i szerokości 6 m.

9. Naprawa przepustu pod drogą gminną wewnętrzną dz. 22 obręb Redy

W dniu 01.07 br. w wyniku gwałtownego i ulewnego deszczu strumyk przepływający pod drogą mocno wezbrał. W wyniku tego napór wody podmył istniejący przepust powodując całkowite zarwanie drogi. Pracownicy Urzędu do późnych godzin wieczornych zabezpieczali miejsce uszkodzenia, aby zapobiec wypadkom. Stary przepust z kręgów betonowych został wymieniony na nowy z rury PRAGMA Ø800 o długości 12mb. Skarpy zostały wzmocnione materiałem do naprawy dróg, następnie nawierzchnie wzmocniono żwirem.

10. Odtworzenie odcinka drogi wewnętrznej dz. 150 obręb Strykowo

Odtworzenie prawidłowego przebiegu drogi wykonano ze środków własnych, we własnym zakresie, systemem gospodarczym przy użyciu sprzętu znajdującego się na wyposażeniu gminy. Wykonano nawierzchnię ze żwiru o długości 500 mb i szerokości 5 m.

11. Odtworzenie odcinka drogi publicznej 117025N dr. kraj. Nr 51 - Knipy - granica gminy

Odtworzenie prawidłowego przebiegu drogi wykonano ze środków własnych, we własnym zakresie, systemem gospodarczym przy użyciu sprzętu znajdującego się na wyposażeniu gminy. W rezultacie wykonanych prac, uzyskano prawidłowy przebieg drogi na długości 100 m i szerokości 6 m.

PRZED

PO

MODERNIZACJE I REMONTY WYKONANE NA DROGACH POWIATOWYCH, W KTÓRYCH PARTYCYPOWAŁA GMINA LIDZBARK WARMIŃSKI

1. Przebudowa drogi powiatowej nr 1356N Lidzbark Warmiński – Wolnica, od km 14 + 072 do km 27 + 884, etap III 3800 mb

Koszt inwestycji to 4 958 921,29 zł z czego gmina wiejska Lidzbark Warmiński przeznaczyła na ten cel 52 854,00 zł.

PRZED

PO

ZAMIANA GRUNTÓW POD PRZYSZŁE INWESTYCJE DROGOWE

Mając na względzie bezpieczeństwo naszych mieszkańców poruszających się po drogach gminnych, do realizacji potrzeb w zakresie dobrej jakości infrastruktury drogowej podjęliśmy szereg działań mających na celu usprawnienie systemu dróg gminnych. Najważniejszym celem jest dobra jakość techniczna dróg, odpowiednia szerokość zapewniająca bezpieczne mijanie w tym specjalistycznego sprzętu rolniczego i pojazdów ciężarowych, a także zimowego utrzymania dróg. W przypadku braku własnych terenów do prowadzenia inwestycji drogowych pozyskujemy tereny od KOWR oraz od prywatnych właścicieli poprzez nieodpłatne przekazanie, zamianę nieruchomości lub ich wykup. Właściciele terenów przy drogach gminnych chętnie przystają na propozycje gminy. Dzięki współpracy gminy z mieszkańcami - właścicielami nieruchomości przy pasie drogowym, możliwa jest realizacja inwestycji, które mają duże znaczenie dla naszej społeczności.

■ NIEODPŁATNE POZYSKANIE MATERIAŁU DO NAPRAWY DRÓGI

Podobnie jak w ubiegłych latach, w 2022 roku nieodpłatnie pozyskano materiał, który posłuży do naprawy i wzmacniania odcinków dróg gminnych w ilości ok. 5000 ton gruzu budowlanego i 2000 ton żużlu. Dokładamy wszelkich starań, aby poprawić stan techniczny dróg na terenie gminy. W związku z tym udało się w 2022 roku zmodernizować drogi gminne o łącznej długości ponad 11 km oraz prowadzić remonty bieżące. Wykonano konserwację dróg na odcinkach o łącznej długości 105 km, wbudowano materiał w ilości 8000 ton, wykonano rowy odwadniające o łącznej długości 10 km, wyprofilowano około 400 km dróg gminnych oraz wmontowano lub wymieniono pod drogami przepusty różnych średnic o łącznej długości 174 mb. Tym samym zwiększono bezpieczeństwo użytkowników dróg.

PRZED

PO

■ MODERNIZACJA PARKU SPRZĘTOWEGO I MASZYNOWEGO

Zakup kosiarek bijakowych do koszenia boisk i placów

Zakupu dokonano z własnych środków finansowych

Zakup nadbudowy przyczepy do zrębek

powstałych przy wycince krzaków

Zakupu dokonano z własnych środków finansowych

Zakup równiarki ciąganej

Zakupu dokonano z własnych środków finansowych

Zakup równiarki talerzowej

Zakupu dokonano z własnych środków finansowych

■ BUDYNKI PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

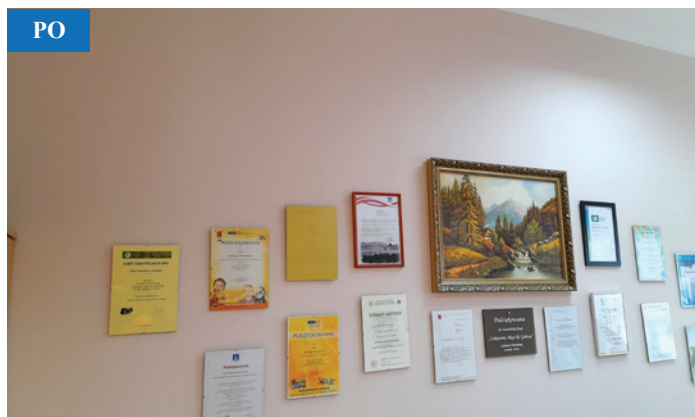
1. Szkoła Podstawowa w Kraszewie

W związku ze zbliżającym się nowym rokiem szkolnym zaszpachlowano ubytki na ścianie, wymalowano korytarz na parterze oraz pokój Pani Dyrektora. Dodatkowo wyburzono stary betonowy zasyp. Zakres prac został zrealizowany systemem gospodarczym w większości przez pracowników zatrudnionych w ramach robót publicznych.

W TRAKCIE

PO

2. Szkoła Podstawowa w Rogózu

- W Szkole Podstawowej w Rogózu zaszpachlowano ubytki na ścianie zewnętrznej oraz przy schodach. Wymalowano murki zewnętrzne. Usunięto przyczynę przecieku na daszku przy schodach oraz zamontowano przeciwpożarowy wyłącznik prądu. Zakres prac został zrealizowany systemem gospodarczym w większości przez pracowników zatrudnionych w ramach robót publicznych.

W TRAKCIE

PO

- Wymieniono stare kotły grzewcze na nowoczesne kotły na pellet wraz z dodatkowymi podajnikami oraz możliwością sterowania piecami na urządzeniu mobilnym. Koszt inwestycji to 170 096,70 zł z czego dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 76 707,50 zł.

PRZED

PO

3. Szkoła Podstawowa w Runowie

W Szkole Podstawowej w Runowie wydzielono nowe pomieszczenia, w których zostały pomalowane ściany, sufity oraz zamontowano 4 nowe grzejniki. W wyniku prac budowlanych powstał pokój Pani Dyrektor oraz pokój nauczycielski. Dodatkowo odświeżono salę komputerową oraz pokój logopedy. Zakres prac został zrealizowany systemem gospodarczym w większości przez pracowników zatrudnionych w ramach robót publicznych.

W TRAKCIE

PO

BUDYNKI KOMUNALNE I GOSPODARCZE

1. Przystosowanie budynku po byłej szkole w Kłębowie 8

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie przystosowano budynek komunalny w Kłębowie na wypadek przyjęcia uchodźców. Odświeżono pokoje, łazienki, jadalnie oraz dostarczono niezbędny sprzęt AGD w celu prawidłowego oraz komfortowego funkcjonowania placówki.

2. Świetlica wiejska w Kraszewie 42

Na przestrzeni 2020/2022 miała miejsce zmiana sposobu użytkowania części budynku handlowo-usługowego nr 42 w miejscowości Kraszewo na świetlicę wiejską. Prace przebiegały w kilku etapach: I etap – skuto stare tynki, wylano nowe posadzki oraz wymurowano ściany z bloczków w celu wydzielenia nowych pomieszczeń w budynku. Dodatkowo wymieniono całkowicie instalację grzewczą. II Etap – wykonano rozdzielnie instalacji elektrycznej w całym budynku, wykonano nową instalację elektryczną wraz z wymianą oświetlenia w świetlicy, prace zlecone zostały firmie zewnętrznej w drodze zapytania ofertowego i wyboru najkorzystniejszej oferty, gdzie kryterium stanowiła najniższa cena oraz szybki termin realizacji. III etap – szpachlowanie, tynkowanie i malowanie. IV Etap – wykonanie podłóg z terakoty i ścian z glazury. V etap – montaż schodów, montaż kuchni, położenie wykładziny przemysłowej w sali głównej wraz z montażem rolet, wymiana stolarki drzwiowej oraz biały montaż. W rezultacie całego przedsięwzięcia powstała: kuchnia z kompletnym wyposażeniem spełniającym najwyższe standardy, szatnia dla gości, toalety w tym toaleta przystosowana dla osób niepełnosprawnych, pomieszczenie gospodarcze, pomieszczenie pełniące funkcję pokoju dla gości, strefa wejściowa z wiatrołapem, sala główna. Warto nadmienić, iż wszystkie roboty budowlane wewnątrz świetlicy zostały praktycznie wykonane systemem gospodarczym, w większości przez pracowników zatrudnionych w ramach robót publicznych.

PRZED

PO

PRZED

PO

PRZED

PO

3. Prace przy świetlicy wiejskiej w Rogózu

Przy budynku świetlicy wiejskiej w Rogózu przeprowadzono modernizację w celu budowy odwodnienia. Zamontowano dwie nowe studnie, usunięto przyczynę zapadającej się ziemi oraz ponownie wyprofilowano i ułożono kostkę brukową. Zakres prac przeprowadzono ze środków własnych, systemem gospodarczym.

W TRAKCIE

PO

4. Remont budynku komunalnego w Kochanówce 17

W ramach likwidacji barier architektonicznych w budynku w Kochanówce wyremontowano mieszkanie komunalne: pomalowano ściany oraz sufit, wymieniono podłogę, położono nowe panele, kafle oraz usunięto wszystkie progi w celu płynnego poruszania się po mieszkaniu osoby na wózku inwalidzkim. Dodatkowo wymieniono drzwi wewnętrzne, balkonowe oraz zewnętrzne. Ponadto w budynku zamontowano nowoczesną windę przystosowaną dla niepełnosprawnych. W tym celu przeprowadzono remont klatki schodowej. Wybudowano szyb wewnętrzny dla windy, usunięto podesty, wyremontowano schody, na których położono kafle, nowe balustrady oraz gumoleum na podłodze na piętrze. Wymalowano ściany.

W TRAKCIE

PO

5. Wymiana pieców

W Gminnym Centrum Kultury w Pilniku oraz kilku budynkach gminnych (Kraszewo 8, Rogóz 19, Runowo 24 i 41) wymieniono stare kotły grzewcze na nowoczesne kotły na pellet wraz dodatkowym podajnikiem oraz możliwością sterowania piecem na urządzeniu mobilnym. Nowe piece gwarantują wyższą jakość użytkowania, komfort obsługi, a także oszczędności. Koszt inwestycji wyniósł 438 068,19 zł.

PRZED

PO

6. Remont pomieszczeń piwnicy Urzędu Gminy

Wyremontowano dwa pomieszczenia piwniczne w budynku Urzędu Gminy. Wylano betonową posadzkę, wymieniono okna, wyszpachlowano, zagruntowano i wymalowano ściany. W wyniku remontu powstało archiwum zakładowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Prace zostały wykonane systemem gospodarczym, w większości przez pracowników zatrudnionych w ramach robót publicznych.

7. Remont pomieszczeń biurowych w Urzędzie Gminy

Przeprowadzono remont pokoju numer 19. Na ścianę położono styropian przemysłowy w celu wygłuszenia pokoju, wtopiono siatkę, wyszpachlowano oraz wymalowano ściany wraz z sufitem. Na podłodze położono płyty OSB oraz gumoleum przemysłowe. Zakupiono dodatkowo nowy zestaw mebli w celu przystosowania pokoju dla dwóch osób.

8. Odnowiono pomosty

Przed sezonem letnim zostały odnowione pomosty na przystanie kajakowe w miejscowości Łaniewo i Rogóż. Renowacja polegała na usunięciu starych zniszczonych elementów drewnianych oraz zastąpienie je nowymi. Dodatkowo zaimpregnowano całość specjalną emulsją drewnochronną. Zakres prac przeprowadzono ze środków własnych, systemem gospodarczym.

1. BUDOWA STACJI UZDATNIANIA WODY W BLANKACH

Od marca 2022 roku budowana jest stacja uzdatniania wody w miejscowości Blanki na terenie nieczynnej już stacji. Gmina na ten cel pozyskała dofinansowanie z Rządowego Funduszu „Polski Ład” w ramach Programu Inwestycji Strategicznych w kwocie 3 591 627,00 zł. Planowany całkowity koszt inwestycji wynosić będzie ok. 4,3 mln zł. Zastosowana technologia zapewni będzie wodę dobrej jakości i pod odpowiednim ciśnieniem dla wszystkich odbiorców.

PRZED

W TRAKCIE

W TRAKCIE

W TRAKCIE

W TRAKCIE

W TRAKCIE

2. WYKONANIE PROGRAMU FUNKCJONALNO – UŻYTKOWEGO

W związku z rozwojem terenów mieszkaniowych w Kłębowie przy jeziorze, Wójt Gminy uznał te tereny jako priorytetowe do podłączenia ich do sieci wodociągowej. Planowana do budowy sieć wodociągowa będzie miała ponad 3 km długości. Realizacja inwestycji planowana jest na 2023 rok.

3. BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ

W marcu 2022 roku została zakończona budowa wodociągu w Markajmach na terenie osiedla domów jednorodzinnych. Koszt całej inwestycji to 183 982,55 zł.

4. DZIAŁANIA PROEKOLOGICZNE

W dalszym ciągu zainteresowaniem cieszy się dofinansowanie przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2022 roku Gmina dofinansowała 13 przydomowych oczyszczalni ścieków na kwotę 48 827,80 zł.

5. ODPADY

Jednym z trudniejszych zagadnień realizowanych przez Gminę jest gospodarka odpadami komunalnymi. W kontekście znaczących podwyżek bardzo ważna jest postawa mieszkańców.

Starajmy się minimalizować ilość odpadów, a te wytworzone segregować z najwyższą starannością. To od mieszkańców zależy wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami. Przypominamy, że to od jakości i ilości selektywnie zebranych odpadów zależy finalny koszt systemu. Im lepsza selektywna zbiórka – tym mniejszy koszt!!!

1. DOFINANSOWANIE DO USUWANIA FOLII ROLNICZEJ

Gmina wiejska Lidzbark Warmiński jest gminą o charakterze rolniczym, opartą głównie na gospodarstwach indywidualnych, które zajmują się w głównej mierze produkcją zbóż oraz hodowlą bydła mlecznego i mięsnego. Specyfiką takiej działalności jest generowanie dużej ilości odpadów rolniczych takich jak: opakowania po nawozach, folia do zakiszania czy balotowania siana, słomy, kiszonki, sznurki, siatki, opakowania typu Big Bag, dlatego też Gmina Lidzbark Warmiński złożyła wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie celem pozyskania funduszy do unieszkodliwienia lub odzysku odpadów pochodzenia rolniczego.

Dnia 7 czerwca br. podpisano umowę z firmą KOMA OLSZTYN Sp. z o.o. na świadczenie usług w ramach przedsięwzięcia pn. „Usuwanie folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu BIG BAG” przy udziale Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wartość usługi wyniosła 73 720,80 zł brutto. Objęto wsparciem 69 rolników i zebrano 136,520 ton. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wypłacił kwotę 68 260,00 zł netto. Równowartość podatku VAT w wysokości 5 460,80 zł została zwrócona przez rolników biorących udział w programie.

2. PROJEKT DOOR – TO – DOOR

Gmina Lidzbark Warmiński w dalszym ciągu realizuje podpisaną w dniu 28 grudnia 2020 r. umowę nr 048/UDTD/I/2020/00022 o realizację przez jednostkę samorządu terytorialnego projektu grantowego obejmującego wdrożenie usług transportowych door-to-door i dokonania adaptacji architektonicznych dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności. W dniu 29 marca 2022 r. została podpisana umowa z wykonawcą, wyłonionym w trybie określonym przez ustawę Prawo zamówień publicznych, w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na realizację Zadania nr 2 - Przebudowa budynku mieszkalnego, polegająca na likwidacji barier architektonicznych w miejscowości Kochanówka 17, gmina Lidzbark Warmiński w ramach projektu pn. „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych”. Wartość przedmiotu umowy stanowi kwotę 289 887,21 zł brutto, w tym z dofinansowania w ramach projektu 142 421,61 zł.

3. CYFROWA GMINA

Gmina Lidzbark Warmiński podpisała umowę na realizację projektu „Cyfrowa Gmina” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, pakiet REACT-UE. Projekt dotyczy cyfryzacji urzędów (możliwość zakupienia sprzętu komputerowego dla Urzędu Gminy), edukacji cyfrowej urzędników, oraz zapewnienia cyberbezpieczeństwa samorządowych systemów informatycznych. Kwota dofinansowania to 201 870,00 zł. Projekt jest w trakcie realizacji.

Ponadto Gmina Lidzbark Warmiński podpisała również umowę na realizację projektu Cyfrowa gmina „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR” Oś V. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia Program Operacyjny Polska Cyfrowa. Projekt dotyczy możliwości zakupienia sprzętu komputerowego dla dzieci z rodzin pegeerowskich. Kwota Dofinansowania to 689 600,00 zł. Projekt ten również jest w trakcie realizacji.

Polska Cyfrowa. Projekt dotyczy możliwości zakupienia sprzętu komputerowego dla dzieci z rodzin pegeerowskich. Kwota Dofinansowania to 689 600,00 zł. Projekt ten również jest w trakcie realizacji.

4. AKTYWNA WIEŚ WARMII, MAZUR I POWIŚLA

W dniu 14 czerwca br. została zawarta umowa pomiędzy Samorządem Województwa Warmińsko - Mazurskiego a Gminą Lidzbark Warmiński, w ramach konkursu „Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla” organizowanego dla gmin aktywnych w inicjatywie Odnowa Wsi Województwa Warmińsko - Mazurskiego „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć...”. Wartość udzielonego Gminie dofinansowania to 10 075,00 zł., natomiast łączna wartość przedsięwzięcia to 20 150,00 zł. Przyznane środki zostały przeznaczone na realizację projektu pn. „Zielona Przystań we wsi Kraszewo”. Ideą inicjatywy jest poprawa warunków życia mieszkańców wsi oraz wzrost atrakcyjności wsi Kraszewo poprzez urządzenie i uporządkowanie terenów zielonych oraz stworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku wokół stawu w centrum wsi.

5. DOFINANSOWANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Gmina Lidzbark Warmiński w 2022 r. przekazała w formie dotacji środki na realizację zadań publicznych objętych Programem współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, następującym organizacjom pozarządowym:

pomoc społeczna:

- Chrześcijańska Służba Charytatywna Oddział Warmińsko-Mazurski na realizację zadania, pn. „Prowadzenie zorganizowanych form pomocy dla najuboższych mieszkańców gminy” (kwota dotacji: 10 000,00 zł);

wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej:

- Moto-Klub Lidzbark Warmiński na realizację zadania pn. „Motocrossowy Program Szkoleniowy w roku 2022” (kwota dotacji: 2 640,00 zł);
- Stowarzyszenie Działaczy Pomocy Społecznej pn. „Wszyscy Razem” na realizację zadania pn. „Sprawnie, zdrowo, kolorowo” (kwota dotacji: 4 360,00 zł);
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Karol” przy SP Kraszewo na realizację zadania pn. „Sport to zdrowie” (kwota dotacji: 15 000,00 zł);
- ELITE FIGHT CLUB Lidzbark Warmiński na realizację zadania pn. „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej” (kwota dotacji: 5 000,00 zł).

6. INICJATYWA LOKALNA

W ramach inicjatywy lokalnej pozytywnie rozpatrzonych zostało 17 wniosków sołectw oraz innych grup inicjatywnych. Przyznano łącznie kwotę 60 000,00 zł. W rezultacie zrealizowanych zostało 16 inicjatyw, które służą rozwojowi poszczególnych wsi oraz poprawie jakości życia mieszkańców.

1. Sołectwo Runowo – „Zagospodarowanie terenu – wykonanie ogrodzenia stadionu”. Zakres zadania: zakup materiałów niezbędnych do wykonania ogrodzenia stadionu. Kwota dofinansowania 6.000,00 zł.

2. Sołectwo Jagoty - „Zabezpieczamy, bo tu gramy”. Zakres zadania: zakup materiałów niezbędnych do wykonania ogrodzenia (siatki ogrodzeniowej i słupków). Kwota dofinansowania 4.000,00 zł.

3. Solectwo Jarandowo - „Poprawa i modernizacja estetyki wsi”. Zakres zadania: zakup stojaka rowerowego, materiałów niezbędnych do remontu przystanku oraz konserwacji ogrodu, ławek i wiaty. Kwota dofinansowania 3.000,00 zł.

4. Solectwo Wróblík - „Częściowe zagospodarowanie placu poprzez zakup mebli ogrodowych oraz wykonanie kwietników”. Zakres zadania: zakup mebli ogrodowych oraz materiałów niezbędnych do wykonania kwietników. Kwota dofinansowania 3.000,00 zł.

5. Solectwo Koniewo - „Poprawa estetyki wsi Koniewo - Osada”. Zakres zadania: zakup kosiarki oraz materiałów potrzebnych do zabudowania śmietników. Kwota dofinansowania 3.000,00 zł.

6. Solectwo Ignalin - „Rewitalizacja stawu przy terenie rekreacyjnym Ignalin”. Zakres zadania: usługa koparką. Kwota dofinansowania 7.000,00 zł.

7. Solectwo Nowa Wieś Wielka - „Poprawa estetyki wsi”. Zakres zadania: zakup drewna do wykonania słupków i tabliczek informacyjnych oraz materiałów do ich montażu. Kwota dofinansowania 3.000,00 zł.

8. Solectwo Kraszewo - „Ogrodzenie i oświetlenie placu rekreacyjno-sportowego w Kraszewie”. Zakres zadania: zakup lampy solarnej i ogrodzenia wraz z furtką. Kwota dofinansowania 6.000,00 zł.

9. Solectwo Workiejmy - „Estetyka terenu rekreacyjnego w Workiejmach”. Zakres zadania: zakup ławek oraz stolików, przygotowanie miejsca pod ognisko. Kwota dofinansowania 2.000,00 zł.

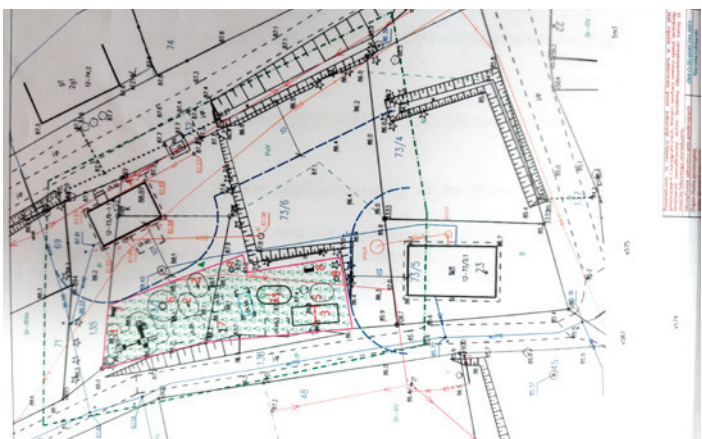
10. Solectwo Kłębowo - „Czyste i zadbane bo nasze Kłębowo”. Zakres zadania: zakup dmuchawy do liści, odkurzacza przemysłowego oraz sprzętu ogrodniczego. Kwota dofinansowania 3.000,00 zł.

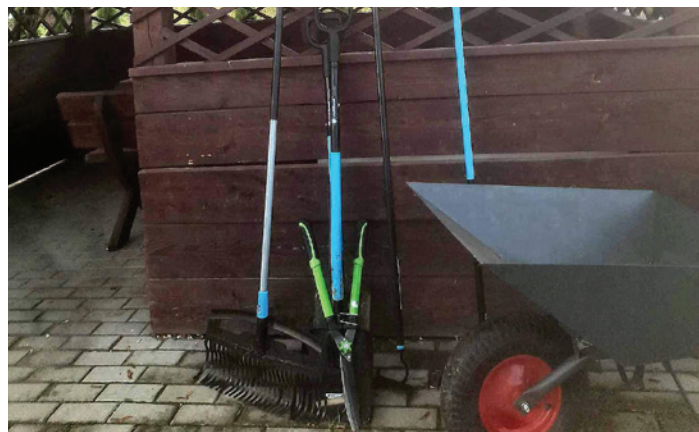
11. Solectwo Kochanówka - „Dbamy o to, co mamy”. Zakres zadania: zakup pompy do wody, materiałów budowlanych niezbędnych do odnowy kapliczek wiejskich, ogrodzenia oraz sceny. Kwota dofinansowania 4.000,00 zł.

12. Solectwo Miejska Wola - „Doposażenie placu zabaw we wsi Miejska Wola”. Zakres zadania: wykonanie dokumentacji projektowej. Kwota dofinansowania 3.000,00 zł.

13. Solectwo Bugi - „Czysta Wieś”. Zakres zadania: zakup narzędzi niezbędnych do porządkowania zieleni oraz materiałów potrzebnych do odnowy mebli ogrodowych, altany i studni. Kwota dofinansowania 1.000,00 zł.

14. Solectwo Blanki - „Zakup kosiarki wraz z osprzętem”. Zakres zadania: zakup kosiarki wraz z osprzętem. Kwota dofinansowania 2.000,00 zł.

15. Solectwo Zaręby - „Dbamy, bo tu mieszkamy”. Zakres zadania: zakup kosiarki. Kwota dofinansowania 3.000,00 zł.

16. Solectwo Rogóż - „Zakup kosi spalinowej i lamp solarnych”. Zakres zadania: zakup kosi spalinowej i lamp solarnych. Kwota dofinansowania 3.000,00 zł.

■ KONKURS „ESTETYCZNA WIEŚ 2022” I „CZYSTA I PIĘKNA ZAGRODA 2022”

Celem konkursów jest upowszechnianie dbałości o estetykę i piękno wsi oraz otaczającego ją krajobrazu, a także aktywizacja i integracja społeczności lokalnej. Do tegorocznego konkursu Estetyczna Wieś przystąpiło 6 sołectw, a do konkursu Czysta i Piękna Zagroda - 3 indywidualne gospodarstwa. Łącznie gmina przekazała na ten cel 18 tys. zł.

CZYSTA I PIĘKNA ZAGRODA 2022

I MIEJSCE – Państwo Beata i Karol Najmowicz z Jarandowa – nagroda w wysokości – 1.000,00 zł

I MIEJSCE – Państwo Dominika i Andrzej Nisio z Koniewa – nagroda w wysokości – 1.000,00 zł

I MIEJSCE – Pan Mariusz Perduta z Workiejm – nagroda w wysokości – 1.000,00 zł

ESTETYCZNA WIEŚ 2022**I MIEJSCE KOCHANÓWKA – nagroda w wysokości - 5 000,00 zł****II MIEJSCE RUNOWO – nagroda w wysokości - 4 000,00 zł**

III MIEJSCE WORKIEJMY – nagroda w wysokości - 2 000,00 zł

III MIEJSCE WRÓBLIK – nagroda w wysokości - 2 000,00 zł

IV MIEJSCE IGNALIN – nagroda w wysokości - 1 000,00 zł

IV MIEJSCE JARANDOWO – nagroda w wysokości - 1 000,00 zł

■ REALIZOWANE ZADANIA

- Zasiłki z pomocy społecznej
- Dożywianie dzieci w szkołach
- Poradnictwo specjalistyczne
- Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
- Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej
- Kierowanie do ośrodków wsparcia
- Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej
- Świadczenia rodzinne
- Fundusz Alimentacyjny
- Zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne
- Karta Dużej Rodziny
- Pomoc materialna uczniom
- Dodatki mieszkaniowe
- Dodatki osłonowe
- Czyste powietrze
- Pomoc na rzecz obywateli Ukrainy
- Aktywizacja społeczna i zawodowa w KIS

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W LIDZBARKU WARMIŃSKIM

- Koordynacja Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego
- Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy
- Wsparcie rodziny i piecza zastępcza

■ KAMPANIA 1%

Zrealizowano kampanię zachęcającą do oddania 1% na rzecz niepełnosprawnych dzieci z terenu gminy Lidzbark Warmiński. Ten jeden mały procent jest bardzo istotny dla chorych dzieci, które zbierają środki finansowe na swoje leczenie, aby móc cieszyć się dzieciństwem, jak ich rówieśnicy. Przekazanie 1% podatku jest bardzo proste. Wystarczy w odpowiedniej rubryce wpisać KRS Organizacji Pożytku Publicznego z dopiskiem danych chorego dziecka. Wspólnie ze Stowarzyszeniem Działaczy Pomocy Społecznej "Wszyscy Razem" przygotowaliśmy krótki materiał filmowy zachęcający do pomocy w ten sposób. Na Waszą pomoc czekają Maciej i Wojciech Gorajczykowie oraz Anita Zaniewska i Sebastian Boras (https://youtu.be/JpdtP_2EWIU)

■ WSPARCIE OBYWATELI UKRAINY

Zrealizowane zostały działania związane z udzieleniem pomocy obywatelom Ukrainy, którzy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przebywają na terenie naszej gminy, w miejscowości Medyny. W ośrodku wypoczynkowym średnio jest około 80 osób, w kwaterach prywatnych około 70. Pomoc polegała na załatwieniu spraw urzędowych, oraz rozwiązywania indywidualnych problemów życiowych.

■ DWA KRAJE - JEDNO PODWÓRKO

Zrealizowano projekt socjalny pn. „Dwa kraje – jedno podwórko” mający na celu integrację dzieci pochodzących z Ukrainy z mieszkańcami gminy wiejskiej Lidzbark Warmiński. W spotkania integracyjne wzięło udział ponad 20 dzieci. Pierwszego dnia odbyły się warsztaty muzyczne prowadzone przez wolontariuszkę Danutę Stankiewicz z Rogoża i warsztaty kulinarne, które zostały wsparte przez głównego darczyńcę Lions Club International w Lidzbarku Warmińskim oraz Społem PSS w Lidzbarku Warmińskim. Drugi dzień upłynął na sportowo i w twórczej atmosferze. Były słodkie przekąski i pyszna pizza. Przy pomocy wolontariuszy: Agnieszki Dawid i Małgorzaty Stankiewicz odbyły się warsztaty wokalne, rękodzielnicze, kącik piękności, bańkowe szaleństwa, gry i zabawy na boisku. Kolejnego dnia odbyły się spotkania z ekonomią społeczną i WAMA COOP Olsztyn naszym społecznym partnerem wielu inicjatyw. Gościem specjalnym był Przewodniczący Rady Gminy Lidzbark Warmiński Marek Werbicki, który pomógł w przeprowadzeniu warsztatów muzycznych. Cel projektu socjalnego został zrealizowany. Nawiązały się nowe znajomości i nowe przyjaźnie.

■ WSPARCIE RZECZOWE SENIORÓW

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim wspólnie z Gminą Lidzbark Warmiński przekazali artykuły higieniczne oraz artykuły codziennego użytku seniorom z terenu gminy wiejskiej Lidzbark Warmiński. Pamiętajmy o osobach starszych. My też nimi będziemy!

■ REALIZOWANE PROGRAMY

**DOFINANSOWANO
ZE ŚRODKÓW**

FUNDUSZ SOLIDARNOŚCIOWY

**“Asystent Osobisty Osoby
Niepełnosprawnej”- edycja 2022**

DOFINANSOWANIE
194 000,00 zł

CAŁKOWITA WARTOŚĆ INWESTYCJI
194 000,00 zł

**DOFINANSOWANO
ZE ŚRODKÓW
BUDŻETU PAŃSTWA**

Program:
“Posiłek w szkole
i w domu na lata
2019-2023”

Moduł 1-Dla Dzieci i Młodzieży
oraz Moduł 2 Dla Osób Dorosłych

DOFINANSOWANIE
122.792,00 zł

CAŁKOWITA WARTOŚĆ INWESTYCJI
200.000,00 zł

**DOFINANSOWANO
ZE ŚRODKÓW
BUDŻETU PAŃSTWA**

**“PROGRAM ROZWOJU RODZINNYCH
DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ
EDYCJA 2022”**

DOFINANSOWANIE
8. 910 Zł

**BEZPŁATNE
WSPARCIE
PSYCHOLOGICZNE**

TEL 89 767 32 74
wew. 11,12,13,17

**I nie czekaj
na piękne chwile,
twórz je....**

Witamy Was serdecznie w nowej odsłonie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, który to w tym roku zmienił swoją nazwę na Gminne Centrum Kultury. Nowa nazwa to tylko jedna ze zmian i postawionych przed Pracownikami GCK w Pilniku wyzwań. Dokładamy wszelkich starań, aby poszerzyć naszą ofertę kulturalną, pozostawiając to, co znane i sprawdzone, a jednocześnie (po rozmowach z Wami) wprowadzić nowe rozwiązania i różnorodność. I tak na przykład w roku obecnym, oprócz Gminnego Dnia Dziecka, Festiwalu Ziół w Blankach czy Dożynek Powiatowo – Gminnych wprowadziliśmy Wakacje w świetlicach, które to pozytywnie zaskoczyły nas dużą liczbą uczestników. Zapraszamy Was do odwiedzin naszej nowej strony internetowej www.gckpilnik.pl oraz w mediach społecznościowych Facebook (tutaj na bieżąco informujemy o wszystkich wydarzeniach), a także osobiście w siedzibie GCK w Pilniku, gdzie od nowego roku zachęcamy do wypełnienia ankiety na temat Waszych preferencji kulturalnych – jesteśmy dla Was!

■ GMINNY DZIEŃ DZIECKA

W sobotę, 28 maja br. przy Gminnym Centrum Kultury w Pilniku odbył się Gminny Dzień Dziecka w barwach ekonomii społecznej. Pomimo niesprzyjającej pogody frekwencja była znakomita, a moc atrakcji i ogromne serce wolontariuszy oraz harcerzy rozgrzewało atmosferę wydarzenia. Na scenie można było podziwiać młodych artystów z tanecznej grupy Chorsina z Klubu Wojskowego 9 Pułku Rozpoznawczego w Lidzbarku Warmińskim oraz Strefę Tańca Natural Dance Aleksandry Jaworskiej – Kokot, którzy zaprezentowali swoje umiejętności taneczne.

Dla najmłodszych mieszkańców gminy przewidziano szereg bezpłatnych atrakcji m.in.: malowanie twarzy, balonowe zoo, fotościanka, zamykanie w bańce, plectenie warkoczyków, ogromny tor kapslowy, brokatowe tatuaże, dmuchańce czy basen z pluszakami, z którego każde dziecko mogło zabrać ze sobą do domu wybraną przez siebie zabawkę. Sporym zainteresowaniem cieszyły się wyrzuty kolorowych proszków tzw. Święto Holi, które robiły niesamowite wrażenie wśród uczestników. Wszyscy chętni mogli skorzystać z darmowych: kiełbasek, słodkości, waty cukrowej, jogurtów i napojów.

Warto wspomnieć o największej atrakcji podczas organizowanego Dnia Dziecka jakim były warsztaty pieczenia pizzy w mobilnym piecu, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Zorganizowane zostały dzięki projektowi Akcja Integracja!

Oczywiście nie zabrakło pokazów sprzętu strażackiego zaprezentowanego przez OSP w Runowie i Rogózu, sprzętu wojskowego z 9. Warmińskiego Pułku Rozpoznawczego w Lidzbarku Warmińskim, radiowozu policyjnego z Komendy Powiatowej Policji w Lidzbarku Warmińskim, zabytkowego motocykla, a także śmieciarki wraz ze stoiskiem Firmy KOMA, która organizowała konkursy ekologiczne m.in. dotyczące segregacji śmieci. Nie zabrakło również stoiska Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczości Lokalnej Wama Coop z Olsztyna, realizującego projekt Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej, którzy to inicjowali rozmowy na temat ekonomii społecznej oraz organizowali konkursy plastyczne dla dzieci.

■ FESTIWAL ZIOŁ

W niedzielę, 3 lipca w Zielarskiej Wsi Blanki odbył się kolejny niezwykle barwny i aromatyczny Festiwal Ziół. Świętowanie rozpoczęło Mszą Świętą celebrowaną przez księdza Adama Narbuta w kościele parafialnym w Blankach. Następnie na scenie zaprezentowały się zespoły taneczne i muzyczne m.in. Zespół Tańca Ludowego Perła Warmii, Latino Ladies Natural Dance, Czerwone Korale, Grupa Monsters, Zespół Elektroniczni z Centrum Rozpoznania i Wsparcia Walki Radioelektronicznej Lidzbark Warmiński, Czesław Band oraz Starius Band.

Wydarzenie było znakomitą okazją do zapoznania się z tradycjami zielarskimi Warmii, specyfiką uprawy ziół oraz dobroczynnymi właściwościami poszczególnych roślin. Podczas festiwalu rozstrzygnięto ziołowe konkursy. W konkursie kulinarnym „Ziołowa potrawa” I miejsce zajęła Aleksandra Wojtał za rozmarynowy chleb z wegańskim pasztetem ziołowym otrzymując bon o wartości 350 zł i voucher na przelot paralotnią; II miejsce zajęła Katarzyna Szram za pasztet z cukinii z ziołami z nagrodą 250 zł; III miejsce Justyna Paczkowska za rybę z ziołami wygrywając bon o wartości 150 zł. W konkursie plastycznym „Ziołowy krajobraz” I miejsce zajęła Gabrysia Wielgo otrzymując bon o wartości 350 zł; II miejsce Zuzia Wiaterek – bon o wartości 250 zł oraz III miejsce Zosia Janczuk wygrywając bon o wartości 150 zł. Organizatorami festiwalu było Stowarzyszenie „Babki Zielarki”, Gmina Lidzbark Warmiński oraz Gminne Centrum Kultury w Pilniku. Wydarzenie współfinansowane było ze środków Samorządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

■ WAKACJE W ŚWIETLICACH GMINNYCH

W lipcu i sierpniu br. odbyło się szesnaście warsztatów w świetlicach wiejskich Gminy Lidzbark Warmiński; zajęcia malarskie, animacyjno – edukacyjne oraz rękodzielnicze, taneczne i ruchowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych - mieszkańców Gminy Lidzbark Warmiński, nawiązujące do regionu oraz współczesnych trendów zdrowotnych i ekologicznych. Projekt został zorganizowany przez Gminne Centrum Kultury w Pilniku. Współorganizatorami byli: Urząd Gminy Lidzbark Warmiński i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim. Sierpniowe warsztaty były współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Dofinansowano ze środków Regionalnego Funduszu Wspierania Kultury. Projekt współrealizowany z Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie.

■ DOŻYNKI POWIATOWO – GMINNE

Dożynki to czas podziękowań składanych wszystkim rolnikom za ich codzienny trud i pracę na roli. To także czas wyrażenia wdzięczności Bogu za owoce ziemi wraz z prośbą o wszelkie potrzebne łaski i błogosławieństwo na następny rok. W tym roku gmina wiejska Lidzbark Warmiński miała zaszczyt współorganizować dożynki powiatowo–gminne 3 września w Pilniku. Obchody rolniczego święta rozpoczęły się dożynkową mszą świętą w kościele Podwyższenia Krzyża Świętego w Lidzbarku Warmińskim celebrowaną przez Jego Ekscelencję Księdza Arcybiskupa Metropolity Warmińskiego Józefa Górzyńskiego i Dziekana - proboszcza parafii księdza Jerzego Rozentalskiego oraz księży z dekanatu lidzbarskiego.

Następnie uczestnicy przeszli na plac dożynkowy w barwnym korowodzie prowadzonym przez Reprezentacyjną Orkiestrę Dętą Gminy Lidzbark Warmiński wraz z Mażoretkami, oraz Starostami Dożynek – Państwem Agnieszką i Mariuszem Szałaj, aby podzielić się chlebem i świętować zakończenie zniw. Gości powitali gospodarze Dożynek – Starosta Lidzbarski Jan Harhaj oraz Wójt Gminy Fabian Andrukajtis. Zgromadzeni podziwiali kolorowe i strojne stoiska. Panie z Kół Gospodyń Wiejskich, stowarzyszeń i sołectw przygotowały to co najlepsze, czyli swoje specjały i regionalne przysmaki. Na wszystkich czekał darmowy bigos, grochówka, chleb ze smalcem i ogórkiem, a także domowe, słodkie wypieki. Były też stoiska promocyjne firm i urzędów związanych z rolnictwem. A także wiele atrakcji dla dzieci.

Po obrzędach dożynkowych, przygotowanych przez Kapelę Rogóżanie, Zespół Ludowy Furman z Kraszewa oraz Zespół Tańca Ludowego Perła Warmii z Lidzbarka Warmińskiego, Starosta Lidzbarski wraz z władzami gmin z terenu powiatu wręczyli grawertony oraz upominki rolnikom „Zasłużonym dla rolnictwa powiatu lidzbarskiego”. Wyróżnienia otrzymali: z gminy Lidzbark Warmiński: Lesław i Halina Stolarscy z Blanek oraz Krzysztof i Anna Baraniak z Sarnowa; z gminy Orneta: Zbigniew i Jolanta Mazurek z Henrykowa oraz Przedstawiciele Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego “PRODROL” Spółka z o.o.; z gminy Lubomino: Marek Święcki z Wilczkowa oraz Mateusz Pilas z Lubomina; z gm. Kiwity: Patryk Alchimowicz z Naprat oraz Jan i Irena Maruszczak z Kiwit.

Podczas dożynek rozstrzygnięto także konkurs na „Najładniejszy Wieniec Dożynkowy”. I miejsce zdobyło sołectwo Kraszewo gm. Lidzbark Warmiński z nagrodą 1.000,00 zł, II miejsce – sołectwo Wilczkowo gm. Lubomino – nagroda 800,00 zł, III miejsce – KGW Ach Te Baby Krosno gm. Orneta, – nagroda 600,00 zł. Wyróżnienia otrzymali: sołectwo Pilnik gm. Lidzbark Warmiński oraz gmina Kiwity i GOPS Kiwity z nagrodami po 400,00 zł. Nagrodę publiczności konkursu „Najładniejszy Wieniec Dożynkowy” otrzymało Sołectwo Wilczkowo gm. Lubomino. Fundatorem nagrody publiczności w wysokości 600,00 zł była Warmińsko - Mazurska Izba Rolnicza.

Barwnie udekorowane stoiska wystawiennicze również zostały nagrodzone: I miejsce otrzymało sołectwo Wilczkowo gm. Lubomino – nagroda 1.000,00 zł plus nagroda rzeczowa Związku Gmin Warmińsko – Mazurskich o wartości 300,00 zł; II miejsce – KGW Ach Te Baby Krosno gm. Orneta – nagroda – 800,00 zł; III miejsce – Sołectwo Blanki gm. Lidzbark Warmiński – nagroda 600,00 zł oraz cztery wyróżnienia z nagrodami po 400,00 zł: sołectwo Miłogórze, Koniewo i Pilnik gm. Lidzbark Warmiński i Stoczek Klasztorny gm. Kiwity. Podczas dożynek ogłoszono również konkurs na najsmaczniejszą nalewkę, w którym zwyciężyło Sołectwo Pilnik, otrzymując nagrodę w wysokości 500,00 zł, II miejsce zajęło sołectwo Blanki z nagrodą 300,00 zł, a III miejsce sołectwo Koniewo z nagrodą 200,00 zł.

Po oficjalnej części przyszedł czas na zabawę. Swoimi występami zaszczyciły nas zespoły: Zespół „Elektroniczni” z Centrum Rozpoznania i Wsparcia Walki Radioelektronicznej z Lidzbarka Warmińskiego, Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Gminy Wiejskiej Lidzbark Warmiński pod batutą Pana Andrzeja Mierzejewskiego, Kapela ludowa „Furman” z Kraszewa, Kapela ludowa „Rogóżanie” z Rogoża oraz Zespół Muzyki Myśliwskiej. Ponadto mogliśmy podziwiać występy grup tanecznych przygotowane przez instruktorów Młodzieżowego Domu Kultury w Lidzbarku Warmińskim. Gwiazdą dożynek był zespół disco polo Skaner, który rozgrzał publiczność. Następnie wystąpił Zespół Wild z Lidzbarka Warmińskiego. Zabawę dożynkową poprowadził Zespół Nexx Dance.

■ WERNISAŻE MALARSKIE

W bieżącym roku zorganizowaliśmy dwa wernisaże malarstwa podopiecznych pracowni Józefa Miki: Zosi Karbownik i Zosi Janczuk w Szkole Podstawowej w Kraszewie. Kolejny wernisaż – Zosi Karbownik i Lidii Wróblewskiej odbył się w GCK w Pilniku. Muzyczną niespodzianką podsumowującą wydarzenie był występ zespołu „Ex Czerwone Gitary”. Mieliśmy przyjemność gościć wówczas Bernarda Domowskiego oraz Bogusława Olszonowicza.

■ WARSZTATY WOKALNE

Mieszkańcy Gminy mogli również szlifować swoje umiejętności podczas warsztatów wokalnych pod okiem profesjonalistów. W br. odbyły się warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych pt. „Piechotą do lata” oraz „Świąteczne rozśpiewanie”.

■ WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Działamy na rzecz lokalnej społeczności, współpracujemy z organizacjami pozarządowymi, wspieramy wolontariuszy. W roku bieżącym w GCK w Pilniku odbyło się spotkanie informacyjne nt. działalności III sektora, które zainicjowało współpracę pomiędzy liderami lokalnych społeczności a organizacjami pozarządowymi. Kolejnym krokiem na drodze do współpracy było spotkanie konsultacyjne w sprawie przygotowania nowej lokalnej strategii rozwoju przygotowanej przez LGD Warmiński Zakątek.

■ ZESPOŁY MUZYCZNE

Przy GCK w Pilniku działają zespoły muzyczne: Kapela Ludowa „Rogóźanie”, Zespół Ludowy „Furman” oraz Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Gminy Lidzbark Warmiński. Kapela Ludowa „Rogóźanie” istnieje od 30 lat. Krzewi kulturę warmińską – tradycje i obyczaje, w wielobarwnych strojach ludowych. Zespół „Furman” działa od 7 lat. Wyróżnia ich wspaniały wóz drabiniasty, który stał się ich transportem na koncerty, a jednocześnie ozdobą zespołu. Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Gminy Lidzbark Warmiński powstała w 2015 roku. Należą do niej pasjonaci muzyki, członkowie OSP, uczniowie i absolwenci lidzbarskiej szkoły muzycznej, mieszkańcy Gminy oraz zaprzyjaźnieni muzycy z sąsiednich miast. W swoim repertuarze mają oczywiście wiele marszy, ale też muzykę rozrywkową, filmową i taką, która jest znana jest na całym świecie.

■ DZIEŃ SENIORA

W listopadzie Seniorzy z Gminy Lidzbark Warmiński uczestniczyli w wykładzie z bezpieczeństwa cyfrowego oraz obejrzeni spektakl teatralny „Siostrzyczki” w wykonaniu Teatru u Przyjaciół z Kętrzyna.

■ SZLAK ŚWIĘTEJ WARMII

Gmina Lidzbark Warmiński przystąpiła do Stowarzyszenia Miast, Gmin i Powiatów - Szlak Świętej Warmii. W skład Stowarzyszenia weszły warmińskie miasta, gminy i powiaty. Przewodniczącym został starosta olsztyński Andrzej Abako, a wiceprzewodniczącym burmistrz Lidzbarka Warmińskiego Jacek Wiśniowski. Sekretarzem stowarzyszenia wybrano wójta gminy Stawiguda Michała Kontraktowicza, a skarbnikiem burmistrza Braniewa Tomasza Sielickiego. Akt założycielski podpisał m.in. Wójt Gminy Lidzbark Warmiński Fabian Andrukajtis, który również wszedł do zarządu Stowarzyszenia, którego głównym celem jest rozwój turystyki, a tym samym gospodarki Warmii. Warmia odróżnia się od Mazur choć nadal jest z nimi mylona. Dzięki działaniom Stowarzyszenia Warmia stanie się rozpoznawalnym regionem, przyciągającym nie tylko pięknem lasów i jezior, ale i wiekowymi budowlami świeckimi, sakralnymi ciekawie wkomponowanymi w urozmaicony krajobraz. Pomimo, że Warmia w wyniku zaborów utraciła swoją niezależność, to nie zatraciła swojej tożsamości kulturowej. Jak mówił Jan Paweł II podczas wizyty w Olsztynie w 1991 roku: „Warmia była zawsze wierna Bogu i Kościołowi katolickiemu, zasługując na zaszczytne miano Świętej Warmii. Świadczą o tym liczne kościoły, kaplice i krzyże przydrożne...”. Gmina wiejska Lidzbark Warmiński utożsamia się z Warmią prezentując w herbie kapliczkę warmińską. Ustanawiając godło herbu gminy Lidzbark Warmiński uznano, że wizerunek kapliczki - zabytku trwale wpisanego i kojarzonego z krajobrazem wiejskim dawnego biskupiego dominium będzie najlepiej reprezentować gminę.

■ PROFILAKTYKA SMYKA

Do uczniów klas I-III szkół podstawowych trafiły materiały edukacyjne dotyczące wojewódzkiego projektu profilaktycznego pn. „Profilaktyka Smyka”. Opracowanie „Na ratunek Poli”, której autorką jest policjantka z Komendy Powiatowej Policji w Braniewie kom. Jolanta Sorkowicz, składa się z 13 rymowanych historyjek, w których główna bohaterka doświadcza wielu przygód obrazujących inny problem z zakresu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, a z pomocą jej spieszy Supermen w mundurze – przyjaciel Policjant, ratujący ją z każdej opresji. W zestawie znajdują się materiały pomocnicze m.in. dwa komplety scenariuszy lekcji, kolorowanki, pieczętka z Polą, karty pracy ucznia, piosenka oraz dyplom.

- Dzięki dużemu zainteresowaniu projektem mogliśmy rozszerzyć jego zasięg i podjąć współpracę z sąsiadującymi gminami. Partnerami akcji „Profilaktyka Smyka” w powiecie lidzbarskim jest miasto Lidzbark Warmiński, gmina Kiwity, Lubomino oraz Komenda Powiatowa Policji w Lidzbarku Warmińskim. Patronat nad tym przedsięwzięciem objął Komendant Wojewódzkiej Policji w Olsztynie oraz Wojewoda Warmińsko – Mazurski. Należy również podkreślić, że projekt ten uzyskał pozytywną opinię Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli. Gorąco zachęcam rodziców do czytania dzieciom przygód Poli, które mają miejsce w Lidzbarku Warmińskim i okolicach. Poznanie zasad bezpieczeństwa m.in. w ruchu drogowym, w internecie czy na podwórku może uchronić najmłodszych od wielu zagrożeń oraz nauczyć postępowania w różnych sytuacjach życiowych – powiedział Wójt Gminy Lidzbark Warmiński Fabian Andrukajtis.

■ WSPÓŁPRACA Z 43 BATALIONEM LEKKIEJ PIECHOTY

We wtorek, 8 lutego br. w Urzędzie Gminy w Lidzbarku Warmińskim doszło do spotkania Wójty Gminy Fabiana Andrukajtisa z członkami 43 Batalionu Lekkiej Piechoty w Braniewie, reprezentowanego przez dowódcę batalionu, ppłk. Bogumiła Krupińskiego. Podczas spotkania omówione zostały formy i zakres przyszłej współpracy, obejmującej m.in. organizowanie wspólnych szkoleń, podejmowanie działań z obszaru obronności i bezpieczeństwa, wymianę informacji o możliwościach wystąpienia sytuacji kryzysowych, czy też doświadczeń uzyskanych w zakresie wykonywania czynności służbowych. Podpisana została notatka uzgodnień, zawierająca szczegółowe warunki współpracy pomiędzy Wójtem Gminy Lidzbark Warmiński, a 43 Batalionem Lekkiej Piechoty w Braniewie. Tego typu współpraca usprawni system reagowania w sytuacjach kryzysowych i podniesie poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy.

■ GALA SPORTU MKS POLONIA LIDZBARK WARMIŃSKI

W dniu 19 lutego br., Wójt Gminy Fabian Andrukajtis uczestniczył w Gali Sportu MKS Polonia Lidzbark Warmiński, która odbyła się w Hotelu Krasickim w Lidzbarku Warmińskim. Gala Sportu jest wydarzeniem podsumowującym osiągnięcia sportowe zawodników, jak również spotkaniem środowiska sportowego, gdzie tradycje sportowe są żywe od kilku pokoleń. W tym roku wydarzenie to miało dodatkowy, szczególny wymiar, gdyż połączyło się z jubileuszem 65 – lecia Klubu Sportowego MKS Polonia. Podczas Gali nagrodzono i wyróżniono wszystkich zawodników od najmłodszej grupy Akademii Przedszkolaka po Juniorów Młodszych. Impreza była okazją do podziękowania zawodnikom, trenerom i ludziom związanym ze sportem za ich wysiłek i dokonania, którzy promują gminę wiejską Lidzbark Warmiński i miasto Lidzbark Warmiński w całym województwie.

■ NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI

1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. W kościele Św. Ap. Piotra i Pawła w Lidzbarku Warmińskim odbyła się uroczysta msza święta ku pamięci żołnierzom antykomunistycznego i niepodległościowego podziemia, którzy przeciwstawili się sowieckiej agresji i reżimowi komunistycznemu. Na cmentarzu komunalnym przed Pomnikiem w Hołdzie Poległym, Pomordowanym i Zamęczonym Obrońcom Ojczyzny 1939-1956 Wójt Gminy Lidzbark Warmiński Fabian Andrukajtis wraz z Przewodniczącym Rady Gminy Markiem Werbickim oraz innymi przedstawicielami samorządu, służb mundurowych, kół AK, harcerzy, reprezentacji szkół, a także wielu osób reprezentujących różne środowiska złożyli kwiaty i znicze pamięci. Cześć i chwała bohaterom!

fot. archiwum UM

SPOTKANIA SPRAWOZDAWCZE W OSP

Na początku marca odbyły się spotkania sprawozdawcze w Ochotniczych Strażach Pożarnych w Rogózu, Strykowie i Runowie. W zebraniach uczestniczyli Druhowie z poszczególnych jednostek oraz zaproszeni goście: Starosta Lidzbarski Jan Harhaj, Wójt Gminy Fabian Andrukajtis, Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej – st. bryg. Rafał Szymukowicz oraz Komendant Gminny Ochotniczych Straży Pożarnych Paweł Straszyński. Tematem było omówienie działalności jednostek OSP w 2021 r. Jednostki szczegółowo przedstawiły sprawozdania komisji finansowych i komisji rewizyjnych, udzielono także absolutorium zarządom, jak również każda jednostka podjęła wewnętrzne uchwały.

DZIEŃ SOŁTYSA

Dzień Sołtysa obchodzony jest 11 marca. Z tej okazji w Gminnym Centrum Kultury w Pilniku odbyło się uroczyste spotkanie Wójta Gminy Fabiana Andrukajtisa z sołtysami z terenu gminy. Niestety nie wszyscy mogli wziąć w nim udział. Spotkanie rozpoczęło minutą ciszy, aby uczcić pamięć zmarłego kilka dni wcześniej sołtysa ze wsi Łabno. Wójt Gminy podziękował zgromadzonym za wkład pracy, zaangażowanie i aktywną postawę na rzecz wspólnoty lokalnej. Podkreślił, że działania sołtysów przyczyniają się nie tylko do rozwoju wsi, ale jednocześnie do rozwoju całej gminy. Wręczył sołtysom upominki i listy gratulacyjne. Spotkanie z sołtysami było doskonałą okazją do podsumowania działalności gminy w latach 2019 – 2021, a także przedstawienia planów na rok 2022.

OSP RUNOWO Z NOWSZYM SAMOCHODEM STRAŻACKIM

17 marca br. na terenie strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Runowie odbyła się uroczystość poświęcenia i przekazania średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego marki Mercedes Benz Atego 1326 AF. Wóz, który przekazany został jednostce w Runowie uprzednio służył Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lidzbarku Warmińskim. Podczas uroczystości Wojewoda Warmińsko-Mazurski Artur Chojecki, Warmińsko – Mazurski Komendant Wojewódzkiej PSP nadbryg. Tomasz Komoszyński, Starosta Jan Harhaj, Komendant Powiatowy st. bryg. Rafał Szymukowicz i Wójt Gminy Fabian Andrukajtis uroczystie przekazali kluczyki do nowego samochodu strażackiego. Wójt Gminy Fabian Andrukajtis pogratulował druhom z OSP Runowo nowego samochodu strażackiego, a także podziękował Wojewodzie Warmińsko – Mazurskiemu Arturowi Chojeckiemu oraz Warmińsko-Mazurskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu PSP nadbryg. Tomaszowi Komoszyńskiemu za możliwość unowocześniania jednostek OSP, w tym wsparcia pozyskania nowego samochodu strażackiego dla OSP Runowo. Jak podkreślił Wójt wspólne działania przyczyniają się do rozwoju jednostek, a niesiona pomoc mieszkańcom gminy jest bardziej skuteczna.

■ OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ WIEDZY POŻARNICZEJ

W dniu 23 marca br. w Gminnym Centrum Kultury w Pilniku przeprowadzono eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej pod hasłem „Młodzież zapobiega pożarom”. W tegorocznej edycji wzięło udział 15 uczniów ze szkół funkcjonujących na terenie gminy Lidzbark Warmiński. Konkurs przeprowadzony został w formie testu. Oczywiście, jak co roku nie obyło się bez dogrywki. Uczniowie zaprezentowali wysoki poziom wiedzy z dziedziny pożarnictwa.

Zwycięzcami zostali:

Kategoria I:

I miejsce – Igor Skonieczny SP Rogóż

II miejsce – Hanna Rutkowska SP Rogóż

III miejsce – Szymon Szram SP Runowo

Następnie laureaci wzięli udział w powiatowym turnieju, gdzie zaprezentowali wysoki poziom, zajmując przy tym czołowe miejsca. Zwycięzcom Hannie Rutkowskiej i Bartoszowi Łobatemu serdecznie gratulujemy!

Kategoria II:

I miejsce – Bartosz Łobaty SP Rogóż

II miejsce – Wojciech Gorajczyk SP Kraszewo

III miejsce – Zuzanna Żydonik SP Runowo

■ SUPER SOŁTYS

W dniu 31 marca br. podczas XXIX Sesji Rady Powiatu Lidzbarskiego nagrodzono laureatów plebiscytu Gazety Lidzbarskiej „Super Sołtys” i „Najfajniejsza Wieś”. W konkursie wyróżniono sołtysów z terenu powiatu lidzbarskiego, którzy na co dzień bardzo mocno angażują się w życie i rozwój swojego sołectwa. Z terenu gminy Lidzbark Warmiński wyróżnienia Super Sołtysa otrzymali: Wiesława Pieńkowska z Kraszewa i Janusz Szyszko ze Świętnika. Najfajniejszą wsią gminy Lidzbark Warmiński została miejscowość Babiak. Wójt Gminy Fabian Andrukajtis podziękował laureatom za ciężką pracę i aktywną postawę na rzecz wspólnoty lokalnej. Podkreślił, że dzięki ich pracy wieś zmienia swoje oblicze. Staje się zadbane i nowoczesna, co sprawia, że młodzi ludzie coraz częściej zaczynają dostrzegać rodzinną miejscowość jako atrakcyjne miejsce zamieszkania i wiążą z nią swoje przyszłe życie.

■ KILOMETRY NATURY

Gmina wiejska Lidzbark Warmiński, stawiając na rozwój oraz idąc z duchem czasu, postawiła kolejny raz na promocję wizerunkową, tym razem odświeżając logo naszej Gminy. O ile założenie uprzedniego znaku graficznego zostało zachowane, o tyle modernizacji uległa jego forma. Zarówno poprzednia jak i nowa wersja logo stawiają na podkreślenie najważniejszych atutów naszego regionu, tj. historycznego charakteru oraz niezwykłej przyrody. Stanowią one jestestwo tych terenów, dlatego też niezwykle ważne jest nieustanne ich podkreślanie oraz budowanie na nich naszego wizerunku na skalę krajową. Wprowadzono uproszczoną formę, bardziej czytelną i przejrzystą, zamykającą się w harmonijnym kształcie koła. Zastosowane kolory wybrane zostały z palety barw charakterystycznych dla warmińskiego krajobrazu, by jeszcze bardziej podkreślić znaczenie tychże walorów. Gmina doczekała się również hasła promującego. Kilometry natury, bo tak ono brzmi, wskazuje na rozległą, pełną natury gminę, którą można przemierzyć nie tylko samochodem czy pieszo, ale również rowerem czy kajakiem.

■ MISTRZ ORTOGRAFII

Polska ortografia nie należy do najłatwiejszych o czym mogli się przekonać mistrzowie i wicemistrzowie ortografii szkół podstawowych z terenu gminy Lidzbark Warmiński, podczas VIII Gminnego Konkursu Ortograficznego „Mistrz Ortografii”, odbywającego się w Gminnym Centrum Kultury w Pilniku. Podczas konkursu uczniowie klas 7 i 8 szkół podstawowych mogli sprawdzić znajomość zasad ortograficznych i pisowni, a także reguł praktycznego ich zastosowania. Nie mieli łatwego zadania, poziom był bardzo wyrównany, a było o co walczyć, bo nagrodami ufundowanym przez Gminę były m.in. bony od stu do trzystu złotych. Komisja przyznała następujące miejsca: I miejsce Dominice Tańskiej z SP Runowo, II miejsce Julii Domareckiej z SP Kraszewo i III miejsce Zofii Szumnej również z SP Kraszewo.

■ UROCZYSTE OTWARCIE ŚWIETLICY W KRASZEWIE

Gmina Lidzbark Warmiński wzbogaciła się o nowe miejsce spotkań i aktywizacji lokalnego społeczeństwa. W sobotę, 7 maja br. odbyło się uroczyste otwarcie świetlicy wiejskiej w Kraszewie. Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali gospodarze uroczystości: Wójt Gminy Lidzbark Warmiński Fabian Andrukajtis i Sołtys wsi Kraszewo Pani Wiesława Pieńkowska, oraz Przewodniczący Rady Gminy Marek Werbicki. Dopelnieniem ceremonii była wspólna modlitwa i poświęcenie budynku przez proboszcza Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Wawrzyńca z Kochanówki Księdza Kanonika Janusza Oleszkiewicza. Tak ważne wydarzenie, jak otwarcie nowo wyremontowanej świetlicy było także okazją do wręczenia wielu podziękowań za zaangażowanie w realizację tej inwestycji. Ponadto Wójt Gminy przygotował specjalną niespodziankę w postaci prezentacji multimedialnej z przebiegu prac remontowych w świetlicy. Po części oficjalnej wszyscy zgromadzeni mieli okazję wysłuchać koncertu miejscowej Kapeli Furman.

■ GMINNY DZIEŃ STRAŻAKA

14 maja br. druhowie z gminy Lidzbark Warmiński obchodzili po raz pierwszy Gminny Dzień Strażaka. To był również historyczny moment dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Strykowie, bowiem jednostka otrzymała długo wyczekiwany samochód strażacki. Uroczystość rozpoczęła się mszą świętą w kościele pw. Św. Wawrzyńca w Kochanówce w intencji strażaków ochotników i ich rodzin, którą celebrował proboszcz ks. Janusz Oleszkiewicz. Po mszy świętej liczna rzesza druhow, druhien i młodzieży z MDP z trzech jednostek działających na terenie gminy Lidzbark Warmiński zgromadziła się na uroczystym apelu w Strykowie. Obchody Gminnego Dnia Strażaka uświetnili swoją obecnością m.in.: Wicemarszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego Miron Sycz, Zastępca Warmińsko – Mazurskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Krzysztof Mierzejewski, Starosta Lidzbarski Jan Harhaj, Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego Jacek Wiśniowski, Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Rafał Szymukowicz, Komendant Powiatowy Policji mł. insp. Przemysław Polechoński, przedstawiciel 9 Warmińskiego Pułku Rozpozn. mjr Michał Oleksy, Nadleśniczy Nadleśnictwa Wichrowo Waldemar Ostrowski, Radny Powiatowy Jerzy Kielak, Przewodniczący Rady Gminy Marek Werbicki wraz z radnymi oraz przedstawiciele szkół z terenu gminy.

Kulminacyjnym momentem było przekazanie i poświęcenie średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego marki Mercedes Benz z napędem 4×4, który został zakupiony w 2020 roku przez gminę Lidzbark Warmiński za 136,5 tysięcy złotych i do tej pory służył jednostce OSP Runowie. Obchody były znakomitą okazją do podziękowań składanych na ręce druhów za ich społeczną i pełną poświęcenia pracę na rzecz mieszkańców. Wręczone zostały również różnego stopnia medale i odznaczenia szerokiemu gronu ochotników.

Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Olsztynie odznaczyło: Złotym Medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa” – dh Marka Ślesickiego, natomiast Srebrnym Medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa” – dh Jacka Mroczkowskiego. Prezydium Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Lidzbarku Warmińskim zdecydowało o przyznaniu odznaki „Strażak Wzorowy” dla druhów: Zbigniewa Talara, Krzysztofa Ślesickiego, Piotra Gorajczyka, Marka Hajduka, Mateusza Miściura, Tomasza Kowala i Adama Wojciula. Prezydium Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Lidzbarku Warmińskim przyznało odznakę „Za Wysługę Lat”: za 45 lat służby- dh Józefowi Dondzik; za 40 lat służby – dh Wiesławowi Misiewiczowi, dh Markowi Ślesickiemu i dh Krzysztofowi Mieczkowskiemu; za 30 lat służby: dh Jackowi Mroczkowskiemu, dh Ireneuszowi Wiśniewskiemu i dh Wojciechowi Winnik; za 20 lat służby- dh Elżbiecie Bańce, dh Markowi Piaścińskiemu i dh Janinie Kurzewińskiej; za 10 lat służby – dh Dominice Bielewicz, dh Michałowi Rutkowskiemu, dh Mariuszowi Łaniucha, dh Dawidowi Kapusta, dh Kamilowi Janukowicz, dh Damianowi Kardymowicz, dh Patrykowi Fijałkowskiemu, dh Adamowi Żydonik i dh Piotrowi Gorajczyk.

Wójt Gminy Lidzbark Warmiński Fabian Andrukajtis podziękował wszystkim, którzy wspierają gminne jednostki OSP z terenu gminy, dzięki czemu służba strażaków ochotników staje się łatwiejsza. Wójt złożył również wyrazy uznania i szacunku wszystkim strażakom ochotnikom, którzy każdego dnia z ofiarnością i pełnym profesjonalizmem czuwają nad bezpieczeństwem lokalnej społeczności. Obchody zorganizowane były przez Gminny Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Lidzbarku Warmińskim oraz Gminę Lidzbark Warmiński.

■ EUROPEJSKA AKADEMIA MŁODYCH LIDERÓW WSI

Europejska Akademia Młodych Liderów Wsi to innowacyjny projekt liderski przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce, który zakłada szkolenia dla osób w wieku 18-35 lat celem pozyskiwania środków na działalność na obszarach wiejskich i aktywizacji środowisk lokalnych, procesów decyzyjnych, autoprezentacji, wystąpień publicznych i współpracy z mediami. Pierwszy zjazd Akademii odbył się od 12-15 maja br. w miejscowości Tumiany, gdzie gminę wiejską Lidzbark Warmiński reprezentowała Paulina Górską z Kraszewa.

■ SAMORZĄDOWE FORUM SOŁTYSÓW

20 maja br. około tysiąc sołtysów z Warmii i Mazur spotkało się w ostródzkim amfiteatrze, aby świętować Dzień Sołtysa. Oczywiście nie zabrakło tam sołtysów z terenu gminy Lidzbark Warmiński na czele z Wójtem Gminy Fabianem Andrukajtis. Podczas forum odbył się również panel dyskusyjny „Sołtys - Animator, Aktywny Lider Rozwoju Lokalnego”. Ważnym elementem tego wydarzenia było wyróżnienie przez Marszałka Województwa Warmińsko - Mazurskiego Gustawa Marka Brzezina, sołtysów za zaangażowanie oraz rozwój swojej społeczności. Z gminy Lidzbark Warmiński wyróżniono Wiesławę Pieńkowską – Sołtysa Sołectwa Kraszewo. Podczas forum wręczono również nagrody w ramach konkursu na najciekawsze inicjatywy sołeckie. Pierwsze miejsce w konkursie i nagrodę w wysokości 5 tys. zł otrzymało sołectwo Blanki za Festiwal Ziół w Zielarskiej Wsi Blanki. Samorządowe Forum Sołtysa na Warmii i Mazurach uświetnił koncert Michała Wiśniewskiego.

■ DZIEŃ PATRONA SZKOŁY

10 lat temu Szkoła Podstawowa w Runowie dostała niezwykle zaszczytu, otrzymała imię Kardynała Stefana Wyszyńskiego, dziś już Błogosławionego Prymasa Wyszyńskiego. Z tej okazji w kościele parafialnym w Runowie, w dniu 1 czerwca br. odbyła się uroczysta msza święta celebrowana przez Księdza Wojciecha Sokołowskiego Kustosza Sanktuarium Matki Pokoju w Stoczku Klasztornym oraz Proboszcza Parafii Sławomira Wiśniewskiego. Na mszę świętą przybyła cała społeczność szkolna na czele z Panią Dyrektorką Anną Sobolewską oraz Gronem Pedagogicznym, a także zaproszeni goście, m.in. w imieniu Wójty Gminy Lidzbark Warmiński Fabiana Andrukajtis Zastępca Wójty Tomasz Kołodziejczyk. Uroczystość uświetniła część artystyczna w wykonaniu uczniów klasy 7 przedstawiająca życie Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

■ PODZIĘKOWANIA OD WÓJTA GMINY

W imieniu własnym jak i około 150 osób z Ukrainy przebywających na terenie gminy wiejskiej Lidzbark Warmiński, pragnę gorąco podziękować wszystkim, którzy swoim udziałem pomogli stworzyć bezpieczny dom osobom uciekającym przed wojną. Wkład jaki jest wnoszony w postaci ciężkiej pracy, zaangażowania, pomocy finansowej, rzeczowej, wsparcia duchowego - zasługuje na szczególne podziękowanie, gdyż to te działania i indywidualne podejście do nowej i trudnej dla wszystkich sytuacji sprawiają, że w sposób bezkonfliktowy radzimy sobie w jej rozwiązaniu.

Gorąco dziękuję:

- Panu Janowi Harhajowi – Staroście Powiatu Lidzbarskiego za pomoc w uzyskaniu wsparcia z partnerskiego powiatu Emsland z Republiki Federalnej Niemiec,
- Panu Jackowi Wiśniowskiemu - Burmistrzowi Lidzbarka Warmińskiego za udostępnienie otrzymanych darów dla osób z Ukrainy zamieszkałych na terenie gminy wiejskiej,
- Panu Januszowi Gawinowi - Prezydentowi Lions Club Lidzbark Warmiński – za przekazanie darów w postaci zestawu sprzętów AGD,
- Pracownikom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za skuteczność ich działań w organizacji pobytu osób z Ukrainy, niezawodność i gotowość do podejmowania wyzwań,
- Pracownikom Urzędu Gminy m.in. za koordynację działań, sprawną pracę administracyjną i obsługę obywateli Ukrainy oraz za zaangażowanie w pracach organizacyjnych w zakresie dystrybucji darów, transportu osób do wskazanych miejsc, organizację nauki dzieciom, a także osobie, która zatrudniona jako tłumacz, z oddaniem i poświęceniem angażuje się w rozwiązywanie innych problemów osób z Ukrainy,
- Mieszkańcom gminy – za organizowanie akcji pomocowych i przekazywanie darów w formie leków, żywności, sprzętów AGD,
- Właścicielom kwater prywatnych – za stworzenie dobrych warunków zakwaterowania i wyżywienia oraz przyjaznej atmosfery domowej,
- Wolontariuszom, którzy wspierają w koordynacji, integracji, organizacji czasu, załatwianiu różnych spraw osób z Ukrainy,
- Medycznemu Centrum Joannitów - za stały kontakt i pomoc medyczną,
- Psychologowi – za świadczenie profesjonalnego, niezbędnego wsparcia osobom w kryzysie,
- Pozostałym osobom/ podmiotom/instytucjom niewymienionym, które są zaangażowane w powyższe działania na rzecz osób z Ukrainy.

W związku z nadal trwającymi działaniami wojennymi i potrzebą dalszego wspierania, wierzę, że nie zabraknie nam sił, empatii, sprawczości i kreatywności w dalszej współpracy, która mam nadzieję, zaowocuje samodzielnością i niezależnością osób z Ukrainy, a nas jeszcze bardziej zjednoczy i wzmocni.

■ DOTACJE NA ZABYTKI

Rada Gminy Lidzbark Warmiński zdecydowała o przyznaniu kolejnych dotacji na remonty zabytkowych kościołów na terenie gminy wiejskiej Lidzbark Warmiński. W budżecie na ten cel przewidziano 40 000,00 zł. Do Urzędu Gminy wpłynęły dwa wnioski, które zostały rozpatrzone pozytywnie. Dotację otrzymała Parafia Rzymskokatolicka Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Jarandowie w kwocie 11 150,00 zł, na realizację zadania pn. „Konserwacja neogotyckich witraży Kościoła Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Jarandowie – etap I dwa witraże prezbiterium: Św. Józefa i witraż Matki Boskiej z dzieciątkiem” oraz Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Michała Archaniola w Blankach w kwocie 5 000,00 zł, na realizację zadania pn. „Prace konserwatorskie polichromii ścian wewnętrznych w gotyckim kościele pw. Św. Michała Archaniola w Blankach – ściana zachodnia – etap III ostatni”. Uroczystego podpisania umowy dokonali Wójt Gminy Lidzbark Warmiński Fabian Andrukajtis, Ksiądz Proboszcz Roman Cichocki i Ksiądz Proboszcz Adam Narbut.

■ PROJEKT „AKCJA INTEGRACJA!”

Akcja integracja to projekt, którego głównym celem była integracja dzieci z terenu Gminy Lidzbark Warmiński oraz najmłodszych, którzy przybyli do nas z Ukrainy i potrzebują wsparcia w nawiązaniu relacji i odnalezienia siebie w nowej rzeczywistości. W ramach projektu zrealizowano dwa integracyjne spotkania wprowadzające, integracyjne warsztaty pieczenia eko pizzy w mobilnym piecu wg tradycyjnej receptury podczas Gminnego Dnia Dziecka, a także spotkanie integracyjne podsumowujące całość przedsięwzięcia. Dotowanym było Stowarzyszenie Monument, Grupą Nieformalną Pozytywni Działacze. Projekt realizowany był ze środków programu mikrodotacji Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO-Warmia Mazury Lokalnie 5 dofinansowanego przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030.

■ 83. ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ

1 września na cmentarzu komunalnym w Lidzbarku Warmińskim dla uczczenia 83. rocznicy wybuchu II wojny światowej odbył się uroczysty apel poległych. W uroczystości wzięli udział m.in. Wójt Gminy Lidzbark Warmiński Fabian Andrukajtis oraz Przewodniczący Rady Gminy Marek Werbicki, którzy złożyli kwiaty pod pomnikiem poległych, pomordowanych i zamęczonych obrońców ojczyzny. W uroczystości wzięli udział również inni przedstawiciele samorządu, duchowieństwa, służb mundurowych, kół AK, kombatan ci, harcerze, reprezentacje szkół i kompania honorowa 9. Warmińskiego Pułku Rozpoznawczego.

■ ROZPOCZĘCIE ROKU SZKOLNEGO

1 dzień września już za nami. To czas bardzo ważny, szczególnie dla uczniów, którzy po raz pierwszy rozpoczynają swoją przygodę z nauką. W tym roku wyjątkowe rozpoczęcie roku szkolnego odbyło się w Szkole Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Runowie. Uroczysta inauguracja rozpoczęła się mszą świętą w parafialnym kościele pw. Św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Runowie. Następnie odbył się apel w hali sportowej, gdzie najważniejszym punktem były podziękowania za wieloletnią pracę Pani Dyrektor Annie Renacie Sobolewskiej, która postanowiła nie ubiegać się o kolejną kadencję, nie mniej jednak pozostaje w roli nauczyciela klasy pierwszej. Jej obowiązki oficjalnie od początku nowego roku objęła Pani Sylwia Chmura.

■ 10 – LECIE WSPÓŁPRACY Z GMINĄ RHEDE (EMS)

Rok 2022 jest rokiem jubileuszowym na gruncie współpracy międzynarodowej. Z tej okazji na początku września Gminę Lidzbark Warmiński odwiedziła delegacja z partnerskiej gminy Rhede (Ems). Gmina Rhede (Ems) jest gminą samodzielną w Niemczech, w kraju związkowym Dolnej Saksonii, w powiecie Emsland. Położona jest nad rzeką Ems, bezpośrednio przy granicy z Holandią. Gmina Rhede zajmuje powierzchnię 75,02 km² oraz liczy ponad 4 tysiące mieszkańców. Podobnie jak nasza gmina, Gmina Rhede (Ems) jest typowo rolnicza. W Radzie Gminy, podobnie jak i u nas zasiada 15 radnych.

10 lat temu, dokładnie 10 października 2012 r. została podpisana umowa partnerska pomiędzy Gminą Wiejską Lidzbark Warmiński, a Gminą Rhede (Ems). Partnerstwo ukierunkowane jest na tworzenie warunków do nawiązania wszechstronnych i bezpośrednich kontaktów między mieszkańcami obu gmin, w szczególności między młodzieżą. Istotą partnerstwa jest także współpraca w dziedzinie gospodarki. Z tej okazji przypadającego w tym roku jubileuszu 10 - lecia partnerstwa, w dniach 2 – 5.09.2022 r. gościliśmy 14 - osobową delegację z partnerskiej gminy Rhede (Ems) na czele z Burmistrzem Panem Jensem Willerding. W wizycie udział wzięli m.in. przedstawiciele samorządu, oświaty, duchowieństwa, przedsiębiorców i Klubu Sportowego.

Celem wizyty było pogłębienie współpracy ze środowiskami gospodarczymi i samorządowymi, promowanie walorów gospodarczych i turystycznych Gminy Lidzbark Warmiński, a także podjęcie rozmów dotyczących podpisania umowy o przyszłych wymianach młodzieży szkolnej. Była to pierwsza wizyta Pana Jensa Willerding jako Burmistrza Gminy Rhede (Ems), ale już nakreśliła kierunki pogłębienia współpracy. Podsumowując wizytę możemy śmiało stwierdzić, że wizyta delegacji z partnerskiej gminy zacieśniła więzi obu gmin partnerskich oraz przyczyniła się do rozwoju współpracy zaprzyjaźnionych gmin ukierunkowanych na wspieranie przedsiębiorczości, jak też wymianę doświadczeń na płaszczyźnie ekonomicznej i gospodarczej.

Przedsięwzięcie współfinansowane było przez Samorząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego w ramach konkursu pn. “WM DLA WM. 2022” - Projekt pn. “Transfer wiedzy i doświadczeń pomiędzy gminami partnerskimi”.

■ ZAWODY POŻARNICZE

10 września br. na stadionie Miejski im. Henryka Wobalisa odbyły się Powiatowe Zawody Sportowo – Pożarnicze jednostek OSP powiatu lidzbarskiego. Zawody zostały zorganizowane przez Zarząd Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych i Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Lidzbarku Warmińskim przy współudziale Starostwa Powiatowego i samorządów gminnych powiatu lidzbarskiego. W zawodach wzięło udział łącznie 7 drużyn z terenu powiatu. Drużyny zmagaly się w sztafecie pożarniczej 7 x 50 z przeszkodami oraz w ćwiczeniach bojowych. Wyniki: Grupa C (kobiety): 1 miejsce OSP Runowo; Grupa A (mężczyźni): 1 miejsce OSP Mingajny, 2 miejsce OSP Orneta, 3 miejsce OSP Runowo. W dniu 24 września br. na Stadionie Miejskim w Górowie Iławeckim zostały rozegrane VII Wojewódzkie Zawody Sportowo - Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych województwa warmińsko-mazurskiego. Powiat Lidzbarski reprezentowały Panie z OSP Runowo zajmując 10 miejsce.

■ TURNIEJ POLICJANTÓW

W tym roku mija 20. Rocznica śmierci młodszego aspiranta Marka Cekały, który poniósł śmierć w pościgu za uzbrojonymi przestępcami. Postawa mł. asp. Marka Cekały stała się symbolem odwagi i ofiarności policjantów na Warmii i Mazurach. Na pamiątkę jego bohaterskiej śmierci, w siedzibie oddziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie odsłonięto tablicę pamiątkową. W uroczystościach wzięli m.in. udział samorządowcy z powiatu lidzbarskiego: Jan Harhaj Starosta Lidzbarski, Jacek Wiśniowski Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego i Fabian Andrukajtis Wójt Gminy Lidzbark Warmiński. To właśnie Lidzbark Warmiński był tegorocznym gospodarzem Ogólnopolskiego Turnieju Piłki Nożnej Kobiet i Mężczyzn im. mł. asp. Marka Cekały o Puchar Komendanta Głównego Policji. W zmaganiach udział wzięło 27 drużyn z całego kraju. Zwycięzczykami turnieju zostały zawodniczki

drużyny Reprezentacji Polskiej Policji. W finale drużyna zmierzyła się z reprezentacją KWP w Poznaniu i po zaciętym meczu uplasowała się na drugim miejscu. Trzecie miejsce przypadło drużynie z KWP w Łodzi. W kategorii męskiej Open zwyciężyła drużyna Reprezentacji Polskiej Policji, drugie miejsce wywalczyli zawodnicy z KWP w Łodzi, na trzecim miejscu znalazła się drużyna KWP z Radomia. W kategorii 35 + zwyciężyła drużyna KWP w Lublinie, drugie miejsce zajęli zawodnicy z KWP w Białymstoku, a na trzecim miejscu stanęli reprezentanci KWP w Kielcach. Podczas turnieju odbył się mecz pokazowy pomiędzy reprezentacją kierownictwa warmińsko - mazurskiej Policji, a przedstawicielami lidzbarskich władz. Po zaciętej walce stosunkiem bramek 5:2 wygrali policjanci.

50 – LECIE POŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO

Jak pisał Konstanty Ildefons Gałczyński „Nie wystarczy pokochać, trzeba jeszcze umieć wziąć tę miłość w ręce i przenieść ją przez całe życie”. Ta złota myśl z pewnością towarzyszyła ośmiu parom z terenu gminy wiejskiej Lidzbark Warmiński, którzy obchodzili w tym roku swój jubileusz 50 – lecia pożycia małżeńskiego. Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, przyznawane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w dowód uznania trwałości małżeństwa i rodziny wręczył Wójt Gminy Lidzbark Warmiński Fabian Andrukajtis, który spotkał się z Jubilatami w Urzędzie Stanu Cywilnego w Lidzbarku Warmińskim oraz z niektórymi parami w ich miejscach zamieszkania.

Jak wspominali Jubilaci nie zawsze było kolorowo. Przez 50 lat wspólnie dzielili troski i radości życia dla dobra własnego i rodziny. Starali się, aby wychować dzieci na dobrych i wartościowych ludzi. Różne to były lata, nie zawsze łatwe, nieraz pełne trudności, ale dzięki staraniom udało się je wszystkie pokonać. Tylko prawdziwa miłość może przetrwać taką próbę, co potwierdzają uśmiechy na twarzach jubilatów i łezki wzruszenia w oczach. O prawdziwym szczęściu mogą mówić: Alina i Maurycy Abłażewicz z Suryt, Krystyna i Józef Rosińscy z Łaniewa, Danuta i Jan Sajnog z Blanek, Janina i Mikołaj Szczerbik z Ignalina, Stanisława i Wiesław Ćwiek z Kłębowia, Barbara i Ryszard Gadomscy z Wróblika, Danuta i Ryszard Nałęcz z miejscowości Markajmy oraz Henryka i Tadeusz Zawiślak z Miłogórze.

SPRZĄTANIE ŚWIATA

„Wszystkie śmieci są nasze” to hasło tegorocznej 29 akcji Sprzątania Świata. Gminne szkoły również dołączyły do największego ekologicznego wydarzenia. 16 września br. w Kraszewie, w Rogózu i w Runowie dzieci wraz z nauczycielami zaopatrzeni worki do segregacji odpadów oraz rękawiczki ruszyli do walki o czyste środowisko. Celem akcji było zwiększenie świadomości ekologicznej wśród lokalnej społeczności oraz inicjowanie działań poprawiających estetykę naszego otoczenia. W ramach podziękowania za aktywną postawę Wójt Gminy Fabian Andrukajtis przekazał szkołom kosze do segregacji odpadów.

■ W BLANKACH ODKRYTO POLICHROMIE

Blanki to wieś na Warmii, położona 13 km od Lidzbarka Warmińskiego, nad pięknym jeziorem o tej samej nazwie. Dzięki prężnie działającemu Stowarzyszeniu „Babki Zielarki” miejscowość stała się Zielarską Wsią Blanki, która słynie z produktów powstałych z miejscowych ziół, głównie pokrzywy. Ale nie tylko to czyni te miejsce wyjątkowym. W centrum wsi znajduje się kościół pw. Św. Michała Archanioła z XV wieku, który wybudowano z inicjatywy założyciela wsi, wójta krajowego Henryka Lutra. W 1437 roku świątynia stała się kościołem parafialnym. Gotycki kościółek jest jednym z nielicznych w całej Polsce, w którym odkryto i przeprowadzono prace konserwacyjne gotyckich polichromii

z XV wieku na wszystkich ścianach wewnętrznych kościoła. 29 września br. odbył się tam odpust parafialny. Msze Świętą celebrował Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Metropolita Warmiński Józef Górzyński, który był pod ogromnym wrażeniem, że taka mała społeczność dokonała takiego dzieła. W uroczystości wzięli udział parafianie, duchowni i przedstawiciele samorządu m.in. przedstawiciel Marszałka Warmińsko - Mazurskiego Zbigniew Ciecuch, Wicestarosta Powiatu Lidzbarskiego Jarosław Kogut, Wójt Gminy Lidzbark Warmiński Fabian Andrukajtis i Wójt Gminy Kiwity Wiesław Tkaczuk. Podczas mszy świętej zagrał zespół sygnalistów myśliwskich „Trąbale Junior” z Lidzbarka Warmińskiego.

Była to również doskonała okazja, aby podsumować zakończenie projektu pn. „Prace konserwatorskie polichromii ścian wewnętrznych w gotyckim kościele pw. św. Michała Archanioła w Blankach”. Projekt dofinansowany został z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Wartość projektu opiewała na kwotę 969 406,60 zł z czego 784 249,94 zł to dofinansowanie z UE. Wkład własny Parafii wynosił ok. 180 000,00 zł i pokryty został ze środków własnych Parafii, ofiar wiernych oraz z dotacji na remonty zabytkowych kościołów poprzez Gminę Lidzbark Warmiński w kwocie 35 tys. zł, Starostwo Powiatowe w Lidzbarku Warmińskim w kwocie 10 tys. zł, Samorząd Województwa Warmińsko - Mazurskiego w kwocie 79 000,00 zł oraz ofiarności mieszkańców Blank. Do prac konserwatorskich przystąpiono w maju 2020 roku. Rozpoczęto je od skucia tynku, którym w końcu XIX wieku pokryto pierwotną, gotycką wyprawę wraz z zachowaną na niej dekoracją malarską. Po usunięciu wtórnego tynku polichromia była od razu czytelna, chociaż spore partie nadal skryte były pod pobiałami. Niespodzianką, która zaskoczyła wykonawców były niewidoczne wcześniej, gotyckie nisze, które podczas nowożytnej przebudowy zamurowano. Dwie z nich znajdowały się po obu stronach ostrołucznego otworu okiennego w ścianie wschodniej, współcześnie przysłoniętego przez ołtarz główny. Kolejne dwie w ścianie północnej, po obu stronach przejścia do nieistniejącej już gotyckiej zakrystii, także zamurowanego.

Gotyckie malowidła zachowały się na wszystkich ścianach, we wnękach, w jedynym zachowanym glifie okiennym oraz w ościeżach. Wykonano je w technice tempery kazeinowej w ograniczonej gamie kolorystycznej: czerwieni, czerni oraz bieli na grubej pobiałej wapiennej w odcieniu ciepłej bieli. Cała kompozycja jest formą złożonej narracji. Ściany wypełnia architektura, łacińskie inskrypcje oraz poczty heraldyczne z ułożonych naprzemiennie herbów, wśród których wstępnie rozpoznano dwa. Jeden przedstawia piramidę o pięciu stopniach – analogicznym godłem posługiwał się biskup warmiński Henryk III Sorbom. Drugi – czarny krzyż na białym polu może wskazywać na herb zakonu krzyżackiego. Im bliżej ołtarza tym więcej elementów wskazujących na sacrum – krzyże, kolumny zwieńczone zwojami pergaminu z inskrypcjami. Prace konserwacyjne polichromii trwały przez okres trzech lat, a kierowała nimi Pani Anna Szymańska - konserwator dzieł sztuki z Olsztyna oraz Pan Marcin Kozarzewski właściciel firmy Monument Service. W ramach przyjętego i realizowanego założenia konserwatorskiego prace zostały ograniczone do uzupełnienia ubytków wyprawy oraz pokrywającej ją pobiałą. Dzięki temu malowidła nie utraciły waloru autentyczności. Szczególne podziękowania kierujemy do Proboszcza Parafii Św. Jana Ewangelisty w Żegotach i Parafii Św. Michała Archanioła w Blankach a także wszystkich mieszkańców wsi Blanki którzy wyznaczili sobie za cel odkrycie wyjątkowości kościoła świętego Michała Archanioła i poświęcając swój wolny czas oraz wielkie serce przyczynili się do tego, że tak unikalny zabytek w Blankach stał się zauważalnym punktem na mapie Polski.

■ SPOTKANIE Z SAMORZĄDOWCAMI

W czwartek, 20 października br. Wójt Gminy Lidzbark Warmiński Fabian Andrukajtis wziął udział w jubileuszu 30 – lecia powstania Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich. Uroczyste zgromadzenie przedstawicieli wszystkich zrzeszonych gmin odbyło się w wielkim refektarzu lidzbarskiego zamku. Związek Gmin Warmińsko - Mazurskich powstał 9 maja 1992 roku i zrzesza ponad 60 członków. Następnego dnia Wójt Gminy miał przyjemność gościć w Urzędzie Gminy samorządowców m.in. Wójta Gminy Giętrwałd Jana Kasprowicza, Wójta Gminy Kruklanki Bartłomieja Kłoczko oraz Wójta Gminy Małdyty Marcina Krajewskiego. Spotkanie miało na celu omówienie spraw bieżących dotyczących m.in. dodatku węglowego jak również wymianę doświadczeń w zakresie zarządzania drogami i podniesienie skuteczności realizowanych zadań w zakresie drogownictwa. Samorządowcy zwiedzili bazę techniczno – biurową w Długolęce, a także realizowane inwestycje drogowe. Spotkanie miało pozytywny oddźwięk wśród wójtów, którzy byli pod wrażeniem posiadanego przez gminę sprzętu i rozwoju gminy.

■ DZIEŃ PAMIĘCI

We wtorek, 8 listopada br. na Cmentarzu Wojennym z okresu I Wojny Światowej w Markajmach, odbyły się uroczystości upamiętniające Dzień Pamięci Poległych Żołnierzy Wspólnoty Brytyjskiej. Z tej okazji gminę Lidzbark Warmiński odwiedził Pułkownik Tom Blythe, Brytyjski Attaché Obrony w Polsce, który złożył szczególne podziękowania Wójtowi Gminy Lidzbark Warmiński Fabianowi Andrukajtis za opiekę nad cmentarzem i wspólne upamiętnianie żołnierzy Wspólnoty Brytyjskiej, którzy oddali życie na morzu, lądzie i w powietrzu w czasie I i II wojny światowej, jak również żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych, którzy walczyli i umierali u boku towarzyszy broni z państw Wspólnoty Brytyjskiej.

Oprócz przedstawicieli Ambasady Brytyjskiej w uroczystościach udział wzięli przedstawiciele samorządów, służb mundurowych wraz z asystą wojskową z 9 Warmińskiego Pułku Rozpoznawczego w Lidzbarku Warmińskim oraz brytyjskimi żołnierzami, na co dzień stacjonujący w Polsce, w Orzyszu, jak również przedstawiciele kombatanów i dyrektorzy szkół z terenu gminy wiejskiej Lidzbark Warmiński z pocztami sztandarowymi.

Poszczególne delegacje złożyły wieńce i znicze pod Krzyżem Ofiarności upamiętniającym żołnierzy brytyjskich. Na cmentarzu wojennym w Markajmach pochowanych jest 39 Brytyjczyków. Uroczystości Dnia Pamięci obchodzone są w naszej gminie od 2014 roku.

Na koniec Brytyjski Attaché Obrony podziękował wszystkim, którzy przybyli na cmentarz, aby złożyć hołd żołnierzom, mocno podkreślając obecność uczniów szkoły w Kraszewie, Rogożu i Runowie.

- Chciałbym podziękować wszystkim obecnym podczas tej ceremonii, ponieważ teraz pamięć jest ważniejsza, niż kiedykolwiek była, m.in. z powodów wojny tuż za granicami Polski, na Ukrainie. To jest ważne dla każdego narodu. Jestem bardzo wdzięczny za spędzenie z nami czasu i upamiętnienie brytyjskich żołnierzy. Szczególnie cieszy obecność młodych ludzi, ponieważ to wy będziecie kultywowali tę tradycję w przyszłości – mówił płk Tom Blythe, Attaché Obrony w Ambasadzie Wielkiej Brytanii w Polsce.

■ SZKOLNE KOŁO WOLONTARIATU

W szkole działa koło wolontariatu, którego opiekunem jest pani Małgorzata Herkt. Pod jej opieką uczniowie uczestniczą w akcjach charytatywnych takich jak: zbiórka żywności, nakrętek, góra grosza. W tym roku, w związku z wojną na Ukrainie postanowiliśmy wesprzeć walczących żołnierzy. Uczniowie zorganizowali zbiórkę żywności, koców, śpiworów, środków higienicznych i opatrunkowych oraz niektórych leków. Włączyliśmy się też w akcję zbiórki pieniędzy na pomoc dzieciom Ukrainy. Wszystkie zebrane produkty, rzeczy i pieniądze przekazaliśmy potrzebującym w Ukrainie.

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Kraszewie w każdym roku kwestują w Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. I tak było podczas 30 finału WOŚP, który odbył się 30 stycznia 2022r. Nasi wolontariusze – Wojtek Gorajczyk, Aleksandra Talara, Norbert Mieczkowski oraz ich mamy włączyli się w akcję, która dedykowana była dziecięcej okulistyce, tak ważnej w działaniu ratowania wzroku najmłodszych pacjentów. Brawo!!!

Kolejna akcja charytatywna, jaka została zorganizowana w naszej szkole, to akcja pod hasłem: „Dobro okazane drugiemu, zawsze wraca...”. Była to zbiórka pieniędzy dla dziewczynki Julii Kierzkowskiej, która urodziła się z poważną wadą serca. Do akcji przystąpiły szkoły z naszego województwa, ponieważ Julia jest córką pani Anny Kierzkowskiej-nauczycielki i pracownika Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży. Zebraliśmy 1.000 złotych. Pieniądze zostały przekazane na konto fundacji „siepomaga” z dopiskiem Julia Kierzkowska. Do akcji włączyła się cała społeczność szkolna - uczniowie, rodzice, nauczyciele, pracownicy obsługi.... W niedługim czasie otrzymaliśmy podziękowanie za włączenie się w pomoc dla dziewczynki. „Finał wieńczy dzieło” - jak się okazało dzięki szerokiemu zainteresowaniu, życzliwości i chęci niesienia pomocy drugiemu, udało się zebrać odpowiednią kwotę na pierwszą operację serca małej Julii.

W marcu 2022 uczniowie: Zosia Giers, Wojtek Gorajczyk, Aleksander Jankowski, Paulina Kordalska, Nikola Korniluk, Zuzanna Mieczkowska, Oliwier Urmanowicz, wzięli udział w zbiórce żywności organizowanej przez Caritas Polska. Zebrana żywność trafiła do osób najbardziej potrzebujących.

Uczestniczyliśmy też w akcji „Pacuszka dla maluszka”, którego koordynatorem była pani Anna Kozak. Zebrane środki higieniczne, pieluszki, odżywki, kosmetyki, ubranka, kocyki itp. zostały przekazane do domów samotnej matki. Wszystkim uczniom, rodzicom, nauczycielom, pracownikom niepedagogicznym, mieszkańcom Kraszewa za włączenie się w podejmowane działania oraz akcje charytatywne, okazaną pomoc-serdecznie dziękujemy.

■ BIEG TROPEM WILCZYM

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Karola Wojtyły w Kraszewie i zawodnicy LUKS Karol Kraszewo, 1 marca br. pobiegli uczcić Żołnierzy Wyklętych na dystansie 1963 m - które są odwołaniem do roku, w którym zginął ostatni poległy w walce Żołnierz Wyklęty Józef Franczak ps. Lalek. W biegu uczestniczyli również przedstawiciele grona pedagogicznego Pani Dyrektor Beata Domarecka i nauczyciel wychowania fizycznego Krzysztof Syrewicz. Oprócz biegu, dzieci i młodzież rywalizowała w kategoriach biegowych chłopców i dziewcząt klas I-III i klas IV-VIII. Po wspólnym biegu można było posilić się przepyszną grochówką. Wszyscy uczestnicy biegu zostali nagrodzeni. Cześć i chwała Bohaterom!

■ TYDZIEŃ Z KONSTYTUCJĄ

Konstytucja jest najważniejszym aktem prawnym w demokratycznym państwie, regulującym podstawowe zasady funkcjonowania państwa, a także prawa oraz obowiązki obywateli. Aby uczniowie lepiej poznali nasze konstytucyjne prawa, wzięliśmy udział w IX edycji Tygodnia Konstytucyjnego. Naczelna Rada Adwokacka jest partnerem Stowarzyszenia im. Prof. Zbigniewa Hołdy przy organizacji Tygodnia Konstytucyjnego. Tegoroczna edycja była szczególna z uwagi na to, że 2 kwietnia br. obchodziliśmy 25. rocznicę uchwalenia Konstytucji RP. Zajęcia odbywały się od 30 maja do 4 czerwca br. Do szkoły w Kraszewie przybyła Pani prawnik, która spotkała się z uczniami klas VI-VIII i w interesujący sposób omówiła temat znaczenia Konstytucji w życiu obywateli, m.in. jakie prawa i wolności gwarantuje konstytucja, ochronę godności każdego człowieka, przestrzeganie zasad sprawiedliwości społecznej w demokratycznym państwie. Opowiedziała o wartościach konstytucyjnych nawiązujących do wartości chrześcijańskich. Entuzjastyczne reakcje uczniów i nauczycieli, biorących udział w spotkaniu świadczą o tym, że jest to inicjatywa potrzebna.

■ DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

Kontynuowano realizację programów profilaktycznych we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych („Przyjaciele Zippiego”, szkolny konkurs profilaktyczny Stop przemocy, spotkanie z Krzysztofem Piersa - terapeutą uzależnień, specjalistą w dziedzinie uzależnień od nowoczesnych technologii i cyberzagrożeń.) Przyjaciele Zippiego” to międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci w wieku 5-9 lat. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonali relacje dzieci z innymi ludźmi. Nie koncentruje się on na dzieciach z konkretnymi problemami czy trudnościami, ale promuje zdrowie emocjonalne wszystkich małych dzieci.

■ RAZEM DLA KLIMATU

Nasza szkoła dołączyła do akcji „Razem dla klimatu”, która łączy w sobie edukację globalną, ekologiczną i medialną. Program realizowany jest przez Centrum Edukacji Obywatelskiej we współpracy z organizacjami z jedenastu innych państw Unii Europejskiej. Celem programu jest budowanie świadomych klimatycznie społeczności, które znają zarówno realne zagrożenia związane ze zmianą klimatu, jak i możliwości działania na rzecz jego ochrony. Koordynatorem akcji była pani Iwona Jowik, nauczyciel biologii i chemii. Nauczyciele pod jej kierunkiem utworzyli grupy uczniów, których wprowadzali w tematykę zmian klimatu, zrównoważonego rozwoju, kształtowania umiejętności krytycznego myślenia z pomocą opracowanych w projekcie materiałów edukacyjnych. We wrześniu przyłączyliśmy się do ogólnopolskiej akcji #sadziMY i posadziliśmy własne drzewka! Celem akcji jest ochrona klimatu i naturalnego środowiska. Była to IV edycja akcji, zainicjowana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę i Pierwszą Damę Agatę Kornhauser-Dudę. Uczniowie klasy 7 wraz z wychowawczynią panią Małgorzatą Herkt udali się do nadleśnictwa Wichrowo, gdzie każdy otrzymał własne drzewko. Następnie posadzili drzewka na terenie szkoły w Kraszewie. Teraz będziemy mogli się nimi opiekować, a one z pewnością odwdzięczą się nam stukotnie.

KONKURSY I TURNIEJE

Uczniowie szczególnie uzdolnieni brali udział w wojewódzkim konkursie przedmiotowym z matematyki, języka polskiego, angielskiego, geografii. Amelia Suchomska uczennica klasy 8 uzyskała tytuł Finalisty Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Matematyki organizowanego przez Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty w Olsztynie. Uczennica otrzymała również stypendium przyznawane przez Wójta Gminy Fabiana Andrukajtis. Uczniem, który odnosi sukcesy w szkole jest także Wojciech Gorajczyk. Wojtek, uczeń klasy VI brał udział w eliminacjach gminnych i powiatowych Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”. W eliminacjach gminnych i powiatowych zajął II miejsce. Julia Domarecka została wicemistrzem ortografii - zajęła II miejsce w gminnym konkursie ortograficznym. Gabriela Rembacz otrzymała statuetkę i tytuł najlepszej absolwentki Szkoły Podstawowej im. Karola Wojtyły w Kraszewie w roku szkolnym 2021/2022. Specjalną nagrodę dla naszej absolwentki ufundował Wójt Gminy Lidzbark Warmiński Fabian Andrukajtis.

NARODOWE CZYTANIE

W roku Romantyzmu Polskiego włączyliśmy się do Narodowego Czytania Ballad i romansów Adama Mickiewicza. Pani Agnieszka Dawid przy współpracy z panią Barbarą Januskiewicz wybrały następujące utwory: „Romantyczność”, „Świtezianka”, „Powrót taty”, „Pani Twardowska”, „Rybka”. W poniedziałek 5 września przystąpiliśmy do wspólnego czytania. Uczniom z klas 4-5 piękne wiersze czytały pani Agnieszka Dawid, Ewa Piasecka i Barbara Januskiewicz. Uczniom klas 6-8 utwory Adama Mickiewicza przeczytali następujący uczniowie: Zosia Giers, Aleksandra Talara, Maria Nowak, Nikola Kordalska, Kacper Kaczyński oraz pani Anna Kołodziejczyk. Była to piękna lekcja literatury polskiego romantyzmu i kultury ludowej.

ŚLUBOWANIE UCZNIÓW KLAS I

14 października obchodziliśmy Dzień Edukacji Narodowej. W tym dniu odbyła się również uroczystość ślubowania i pasowania na uczniów dzieci klas I, w której wzięli udział: uczniowie klasy pierwszej wraz z wychowawczynią panią Marzeną Krynica, dyrektor szkoły pani Beata Domarecka, wicedyrektor Ewa Piasecka, nauczyciele, przedstawiciele Rady Rodziców, zaproszeni goście. Nasi pierwszacy zaprezentowali krótkie przedstawienie, przygotowane pod kierunkiem wychowawczynie. Były wierszyki i piękne piosenki. Następnie pod sztandarem szkoły ślubowali być dobrymi Polakami, godnie reprezentować szkołę, swym zachowaniem i nauką sprawiać radość rodzicom i nauczycielom. Pani dyrektor życzyła wielu sukcesów w nauce wszystkim uczniom. Uczniowie otrzymali pamiątkowe dyplomy, upominki oraz słodkości.

■ SZKOŁA PROMUJĄCA ZDROWIE

Szkoła otrzymała Certyfikat "Szkoła Promująca Zdrowie" potwierdzający, że spełnia wymogi procedury przyznawania certyfikatu, tworzy dobry klimat, warunki do wszechstronnego rozwoju, przygotowuje młode pokolenie do zdrowego stylu życia i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, kształtuje poczucie odpowiedzialności za siebie i innych oraz wspiera społeczność szkolną w rozwijaniu dialogu człowieka z człowiekiem. Wręczenia dokonał Warmińsko – Mazurski Kurator Oświaty podczas Wojewódzkiej Konferencji Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie w Olsztynie.

■ TURNIEJ WIEDZY POŻARNICZEJ

W marcu troje uczniów naszej szkoły, wzięło udział w gminnych eliminacjach Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej. W kategorii klas 1-4 zwyciężył uczeń klasy czwartej Igor Skonieczny, drugie miejsce zdobyła Hania Rutkowska. W kategorii klas 5-8, pierwsze miejsce zajął uczeń klasy ósmej, Bartosz Łobaty. W powiatowych eliminacjach również wypadli dobrze jak podczas eliminacji gminnych. Tym razem w kategorii klas 1-4 zwyciężyła Hania Rutkowska uczennica klasy czwartej, a drugi był Igor Skonieczny. W kategorii klas 5-8, pierwsze miejsce ponownie zdobył uczeń klasy ósmej, Bartosz Łobaty. Uczniów przygotowała p. Elżbieta Bańka.

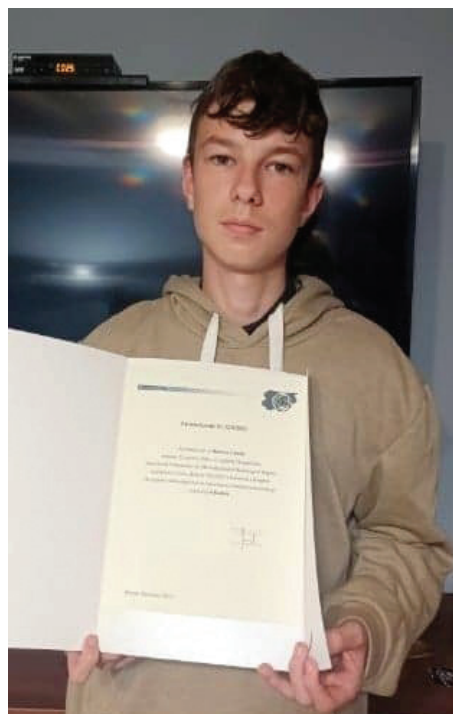
■ NOC W SZKOLE

Uczniowie klasy ósmej spędzili noc w szkole. Spotkanie przepełnione było różnorodnymi zajęciami w plenerze i na sali gimnastycznej. Pan Marcin - instruktor S.E.R.E B i tata naszej uczennicy przeprowadził o zmroku, w pobliskim lesie zajęcia z survivalu. Uczniowie uczyli się podstawowych zasad sztuki przetrwania w trudnych warunkach, techniki zdobywania wody, budowy schronienia, rozniecania ognia przy pomocy hubki i krzesiwa.

■ FINALISTA W WOJEWÓDZKIM KONKURSIE

Uczeń klasy VIII Bartosz Łobaty uczestniczył w Wojewódzkim Konkursie Przedmiotowym z Geografii organizowanym przez Warmińsko - Mazurskiego Kuratora Oświaty i uzyskał tytuł finalisty. Opiekunem była p. Sylwia Matczak.

■ AKCJA SADZENIA DRZEWEK

W ramach obchodów Dnia Ziemi przeprowadzono w szkole akcję sadzenia drzewek. We współpracy z Warmińsko - Mazurską Izbą Rolniczą, która była fundatorem 20 sadzonek, stworzono szpaler tuj mający w przyszłości stanowić osłonę przed słońcem na placu zabaw i sali gimnastycznej.

■ MIASTECZKO RUCHU DROGOWEGO

We wrześniu zakupiono miasteczko ruchu drogowego co ułatwiło nauczycielom prowadzenie zajęć z bezpieczeństwa na drodze. Uczniom największą frajdę sprawiła jazda nowymi rowerami.

■ DZIEŃ PATRONA SZKOŁY

Jak corocznie, w 87 rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego obchodziliśmy Święto Patrona. Mimo deszczowej pogody uroczysta akademia była podniosła i wyjątkowa. Uczniowie klasy drugiej i trzeciej przedstawili inscenizację Bitwy Warszawskiej, a występ artystyczny przybliżył postać Marszałka. W hołdzie narodowemu bohaterowi uczniowie złożyli wiązanek kwiatów pod tablicą pamiątkową.

■ KONKURS ORTOGRAFICZNY

40 osób podjęło wyzwanie i spróbowało swoich sił w zmaganiach ortograficznych. Nasi uczniowie wzięli udział w ogólnopolskim konkursie "Orzeł ortograficzny". Konkurs odbył się 20 października w szkole. Polegał na rozwiązaniu 20 zadań testowych dotyczących pisowni wyrazów. W opinii uczniów pytania nie były trudne. Na wyniki jeszcze czekamy.

■ CIEKAWE SZKOLENIE

Nauczyciele naszej szkoły uczestniczyli w ciekawym szkoleniu z użytkowania Robotów Edukacyjnych Photon. Edukacyjny Robot Photon jest innowacyjną pomocą edukacyjną, która wspiera naukę kodowania i programowania na każdym etapie edukacyjnym i realizuje założenia podstawy programowej w obszarze STEAM: nauki, technologii, inżynierii, sztuki oraz matematyki. Z robotem Photon możemy pracować zarówno na zajęciach z informatyki, matematyki, jak również i języka polskiego, czy angielskiego.

■ ŚLUBOWANIE UCZNIÓW I KLASY

Dnia 14 października odbyła się uroczystość ślubowania uczniów klasy pierwszej. To bardzo ważne wydarzenie nie tylko dla najmłodszych, ale również dla ich rodziców. Doniosłym momentem uroczystości było ślubowanie pierwszoklasistów, które wzbudziło wiele emocji.

■ DZIEŃ KROPKI

Najmłodszy uczniowie Szkoły grupa 5-6 latków z okazji Dnia Kropki, obchodzonego na całym świecie 15 września zrealizowali międzyszkolny projekt eTwinning „Zaprzyjaźnij się z Kropką/ Make friends with Dot”. Przedszkolaki wykonując różne zadania, w których króluje kropka, bawiły się ucząc i uczyły - bawiąc. Udowodniły, że są twórcze, kreatywne i wierzą we własne siły. Odkryły przy tym swoje zdolności i talenty.

■ DZIEŃ PATRONA SZKOŁY

Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Runowie dbając o swojego czcigodnego patrona z wielkim zaangażowaniem i przy pomocy całej społeczności szkolnej zorganizowała 10 rocznicę nadania imienia szkole. Ksiądz Sławomir wraz z proboszczem parafii Ignalin i Kustoszem z Sanktuarium w Stoczku Klasztornym odprawili mszę świętą, rodzice zorganizowali poczęstunek, nauczyciele krótką inscenizację o Kardynale Wyszyńskim. Również na zaproszenie kustosa Wojciecha msza święta na zakończenie roku szkolnego odbyła się w Sanktuarium w Stoczku. W przepięknych alejkach stoczkowskiego sanktuarium odbył się bieg patrona naszej szkoły. Na koniec zmagania sportowych każdy uczestnik otrzymał medal z wizerunkiem Kardynała Wyszyńskiego. Każdego roku w październiku obchodząc Dni Pamięci Kardynała Stefana Wyszyńskiego bierzemy udział we Mszy Świętej w Sanktuarium w Stoczku Klasztornym, gdzie spotykamy się z innymi szkołami noszącymi imię Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

■ POZNAJ POLSKĘ

Szkoła w Runowie podejmuje wiele działań min. pozyskała fundusze z przedsięwzięcia „Poznaj Polskę” w ramach, którego uczniowie klas I – III dostali dofinansowanie wycieczki do Olsztyn i Olszyna w kwocie 5000 zł. Uczniowie klas IV – VIII otrzymali dofinansowanie w kwocie 10.000 i wybrali się na dwudniową wycieczkę do Warszawy. Również we wrześniowej edycji przedsięwzięcia szkoła dostała dofinansowanie i uczniowie klas I-III wyjechali do Malborka i Tczewa a klasy IV-VIII na dwudniową wycieczkę do Torunia.

■ DZIAŁANIA EKOLOGICZNE

Uczniowie podejmowali również wiele działań ekologicznych: brali udział w ogólnokrajowym konkursie Eko Planeta, szkolnym konkursie „Drugie życie śmieci” gdzie musieli wykonać zabawkę z odpadów. Klasy I – III wzięły udział w szkolnym konkursie ekologicznym, w którym odpowiednio segregowali śmieci, wykazali się znajomością zasad odpowiedniego zachowania w lesie, dbania o przyrodę, odpowiedzieli na zagadki ekologiczne. Szkoła brała także udział w programie „Sprzątamy dla Polski” i przy współpracy z leśniczką z leśnictwa Łaniewo uczniowie sadzili las, sprząтали tereny przy drogach leśnych. W ramach akcji Sprzątanie Świata i Dzień Ziemi uczniowie porządkowali tereny zielone przy szkole, boisku i na terenie miejscowości Runowo. Szkoła brała również udział w akcji „Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci” w ramach, której uczniowie zbierają zużyty sprzęt AGD, baterie, zepsute telefony.

■ DZIAŁANIA CHARYTATYWNE

Szkoła w Runowie podejmowała również wiele działań charytatywnych: organizuje zbiórkę karmy i koców dla psów ze schroniska, angażuje się w działania pomocowe na rzecz uchodźców z Ukrainy, zbiera nakrętki, organizuje kiermasze ciast na rzecz potrzebujących uczniów z naszej szkoły. Uczniowie szkoły spotykają się również online z dziećmi z Nairobi w Kenii, którzy mieszkają i uczą się w sierocińcu. Poznają ich życie, zwyczaje, a sami pokazują im swoją szkołę i zapoznają z tutejszymi obyczajami.

■ LABORATORIA PRZYSZŁOŚCI

Nasza szkoła została wyposażona w nowoczesne narzędzia i pomoce dydaktyczne, potrzebne w kształtowaniu i rozwijaniu zdolności manualnych i technicznych, a także samodzielnego i krytycznego myślenia w ramach programu Laboratoria Przyszłości. To nowa inicjatywa, której celem jest rozwijanie kompetencji kreatywnych i technicznych wśród uczniów. W ramach tych działań uczniowie uczą się fotografii, poznają możliwości drukarki 3D i posługują się długopisami 3D.

■ DZIEŃ JĘZYKÓW OBCYCH

27 września w naszej szkole obchodziliśmy Europejski Dzień Języków Obcych. Podczas apelu uczniowie pokazali różnorodność kulturową i językową naszego kontynentu. Wydarzeniu towarzyszył dobry humor i świetna zabawa.

■ PROGRAM CODEWEEK

Co roku szkoła angażuje się w Program - Europejski Tydzień Kodowania – CodeWeek. To społeczna inicjatywa, organizowana co roku w październiku na terenie całej Europy i dedykowana wszystkim, którzy chcą rozpocząć lub kontynuować przygodę z programowaniem. Jej celem jest popularyzacja nauki programowania, poprzez organizowanie różnego typu zajęć, w trakcie których dzieci rozwijają kreatywność, umiejętność rozwiązywania problemów oraz współpracy w grupie. Code Week to znakomita okazja do ćwiczenia umiejętności analitycznego, logicznego i kreatywnego myślenia, a także doskonały sposób na naukę poprzez zabawę. Do tej akcji, jak co roku, aktywnie włączyli się uczniowie klasy II i III, którzy ćwiczyli umiejętność kodowania z wykorzystaniem maty edukacyjnej, w aplikacji Scratch oraz poprzez lubiane przez dzieci zakodowane obrazki. Aktywność uczniów została nagrodzona pamiątkowymi certyfikatami.

■ DZIEŃ TABLICZKI MNOŻENIA

7 października, jak każdego roku w pierwszy piątek października wzięliśmy udział w Światowym Dniu Tabliczki Mnożenia. Jest to akcja edukacyjna, której celem jest propagowanie zabawowej formy uczenia się matematyki.

■ KONKURS PROFILAKTYCZNY

W ramach współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i realizując Program Wychowawczy - Profilaktyczny został zorganizowany szkolny konkurs profilaktyczny: „Nie hejtuję, nie obrażam”. W ramach konkursu każda klasa przygotowała plakat profilaktyczny.

■ SZKOLNE TALENTY

Uczennica klasy IV, Julia Bartnikowska otrzymała wyróżnienie honorowe w III Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Paleta wyobraźni”. Prace o najwyższej jakości artystycznej, wybrane spośród 1535 kompozycji, zostaną włączone do „Kolekcji Sztuki Dziecka” tworzonej przez Pałac Młodzieży w Katowicach. Julia swoją pracę konkursową wykonała techniką mieszaną – wydzieranka z kalkografią pod kierunkiem p. Marleny Wronowskiej. Uczennica uczęszcza na zajęcia w pracowni plastyczno - rękodzielniczej w Młodzieżowym Domu Kultury im. Ireny Kwinto w Lidzbarku Warmińskim.

■ ŚLUBOWANIE PIERWSZOKLASISTÓW

14 października odbyła się wyjątkowa uroczystość. Pierwszoklasiści złożyli ślubowanie i stali się pełnoprawnymi uczniami naszej szkoły. W tym dniu swoje święto obchodzili również pracownicy szkoły i właśnie z tej okazji klasa VII przygotował krótki program artystyczny ukazujący w humorystyczny sposób plusy i minusy zawodu nauczyciela.

URZĄD GMINY

Wójt Gminy Lidzbark Warmiński – Fabian Andrukajtis pok. 30 a tel. służbowy 530 230 399
 Zastępca Wójta – Tomasz Kołodziejczyk p. 30 b tel. służbowy 698 277 311
 Sekretarz Gminy – Ryszard Kielak pok. 18 tel. służbowy 604 908 733
 Skarbnik Gminy – Małgorzata Sobolewska pok. 49 tel. służbowy 666 846 317
 Sekretariat – pok. 30
 Kasa – pok. 20

PARTER

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

GOPS - Kierownik Justyna Rysik pok. 10 tel. 664 176 307
 Dział Pomocy Społecznej tel. 89 767 32 74
 Pracownicy socjalni p. 11, 12, 17
 Usługi opiekuńcze p. 13
 Dodatki mieszkaniowe i energetyczne p. 13
 Klub integracji społecznej pok. 13

Dział Świadczeń – Kierownik Działu Joanna Piędziak pok. 15
 Świadczenia rodzinne i opiekuńcze p. 15
 Karta Dużej Rodziny p. 15
 Stypendia socjalne p. 15
 Fundusz alimentacyjny p. 16

PIĘTRO I

Referat Drogownictwa – Kierownik Tomasz Mackiewicz tel. 89 767 32 74 wew. 26
 tel. służbowy 668 325 184
 Modernizacja i bieżąca konserwacja dróg gminnych p. 26, 27
 Kontrola stanu dróg i przepustów oraz przygotowywanie planów naprawy dróg p. 26
 Organizacja ruchu drogowego p. 26
 Uzgadnianie projektów w zakresie umieszczenia urządzeń obcych w pasie dróg gminnych p. 27
 Wydawanie warunków projektowych na zjazdy p. 27
 Wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego p. 27

Referat Gospodarki Komunalnej i Budownictwa
 – Kierownik Adrian Ficek tel. 89 767 32 74 wew. 25 tel. służbowy 530 308 468
 Remonty budynków komunalnych p. 21
 Gospodarka lokalowa p. 21
 Przyjmowanie zgłoszeń dot. wywozu nieczystości płynnych z budynków zarządzanych przez gminę p. 21

Referat Ochrony Środowiska i Nieruchomości

– Kierownik Agnieszka Żejmo tel. 89 767 32 74 wew. 32 tel. służbowy 664 951 889

Ochrona środowiska p. 36

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach p. 36

Gospodarka odpadami p. 36

Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów p. 36

Zagospodarowanie przestrzenne p. 37

Warunki zabudowy p. 37

Podział nieruchomości p. 37

Sprzedaż mienia komunalnego p. 37

Nadawanie numerów nieruchomości p. 37

Referat Inwestycji, Zamówień Publicznych, Funduszy Zewnętrznych

– Kierownik Agnieszka Dębicka tel. 89 767 32 74 wew. 33 tel. służbowy 664 009 728

Ewidencja gospodarstw agroturystycznych p. 22

Promocja gminy p. 22

Fundusze zewnętrzne p. 33

Ewidencja zabytków p. 34

Zamówienia publiczne p. 33, 34, 35

Inicjatywa lokalna p. 35

Współpraca z organizacjami pozarządowymi p. 35

Przewóz osób niepełnosprawnych - realizacja projektu „door – to – door” p. 7

Referat Organizacyjny – Sekretarz Gminy Ryszard Kielak tel. 89 767 32 74 wew. 18

tel. służbowy 604 908 733

Ewidencja działalności gospodarczej p. 24

Zezwolenia na sprzedaż alkoholu p. 24

Dowody osobiste – ewidencja ludności p. 24

Zarządzanie kryzysowe p. 24

Sprawy wojskowe p. 24

Sprawy dot. oświaty p. 35

Dowóz uczniów do szkół p. 35

Młodociani pracownicy p. 35

PIĘTRO II

Referat Finansowy – Skarbnik Gminy Małgorzata Sobolewska tel. 89 767 32 74 wew. 49

tel. służbowy 666 846 317

Windykacja opłat i podatków p. 41

Opłaty z tytułu zagospodarowania odpadami komunalnymi p. 41

Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego p. 41, 42

Podatki od osób fizycznych i prawnych – p. 42